S22V
3563

מגלת דניאל

S
22
A
3563

C.2

הספריה הלאומית
S 22 A 3563
רוזנשטין, חיים דוד,
מגלת דניאל :
C.2
1938799-20
W-X

מְגִלַּת דָּנִיֵּאל

קורותיו וקורות חבריו, עלילותיו וחזיונותיו עפ"י
ספר דניאל, כתובים אחרונים (אפאקריפען) ויוסיפון.

חֻבּר לבני הנעורים

מאת

חַ. דָ. רוֹזֶנְשְׁטֵיין.

הוצאת בית מסחר הספרים

של א. משכיל-לאיתן במינסק

ווילנא

בדפוס החדש של שרגא פייבל גארבער

שנת תרס"ב לפ"ק

МЕГИЛАСЪ ДАНІЕЛЪ.

т. е. Біографія и Пророчества Даніила,

составилъ Х. Д. Розенштейнъ. изд. А. Н. Маскилейсонъ

ВИЛЬНА.

Типографія Ф. Гарбера, Завальная ул. д. № 2006.

1902.

12266
19943

Дозволено Цензурою 22 Марта 1902 г. Вильна

221.95

דברים אחדים.

בהוציאי לאור את הספר הזה, שויתי לנגדי את התועלת המשולשת שיביא לבני הנעורים; ראשית: מעטה ודלה מאד ספרות ילדינו, ובשעה שילד עם אחר מוצא לפניו ספרות עשירה ורחבה, המועילה להתפתחות כשרונותיו ולהקנותו את שפתו, הנה ילדינו אנו יבקשו ספרי מקרא לפי רוחם ולא ימצאו דַים, ולכן עלינו להחזיק טובה לכל המקדיש עמו לנערים ולכל המתאמץ להפיץ ספרים כאלה בין הילדים; שנית: כי ספורי הספר הזה משלנו הם, ספורי קדש הם, אך סתומים וחתומים הם לפני ילדינו, בהיותם כתובים ארמית, ורק נער אחד ממאה יזכה לקראם במקורם; ומה נעימים ספורי דניאל לילדינו, ומה רב כחם ללבב את הילדים הרכים ולחבב עליהם דתנו, שפתנו ולאומיותנו! וזאת שלישית, כי הספר הזה יועיל להקל את למודו במקורו ולהגביר בקרב ילדינו התשוקה לקראו גם בארמית.

י"ז אדר שני תרס"ב מינסק

המו"ל.

א.

דָּנִיֵּאל וַחֲבֵרָיו.

וַיְהִי בִּימֵי נְבֻכַדְנֶאצַּר הוּא נְבֻכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הַשּׂרֵף בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְהַמַּחֲרִיב אַרְצֵנוּ: בַּיָּמִים הָהֵם בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ עָלָה עַל אֶרֶץ יְהוּדָה וַיָּצַר עָלֶיהָ: וַיִּתֵּן יְיָ בְּיָדוֹ אֶת כָּל אֶרֶץ יְהוּדָה וִיהוֹיָקִים מַלְכָּהּ הָיָה לוֹ עֶבֶד נוֹשֵׂא מִנְחָה וְרַבִּים מִשָּׂרֵי הַמְּלוּכָה הָגְלוּ בָבֶלָה: וַיְהִי בִּבְנֵי הַשָּׂרִים הַגּוֹלִים יֶלֶד חֲמוּדוֹת וְלוֹ שְׁלֹשָׁה חֲבֵרִים נֶחֱמָדִים כָּמֹהוּ: וְשֵׁם הַיֶּלֶד דָּנִיֵּאל וּשְׁמוֹת חֲבֵרָיו חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה: וְהָאֱלֹהִים נָתַן חָכְמָה וָשֵׂכֶל לְאַרְבַּעַת הַיְלָדִים הָאֵלֶּה וַיִּהְיוּ לִתְהִלָּה וְלִבְרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וּבָהֶם יְבָרֵךְ כָּל אָב אֶת בְּנוֹ לֵאמֹר יְשִׂימְךָ אֱלֹהִים כְּדָנִיֵּאל וְכַחֲבֵרָיו: וּמִן הָאַרְבָּעָה דָּנִיֵּאל הָיָה חָכָם וַיְהִי מַשְׂכִּיל בְּכָל דָּבָר וְלִבּוֹ הֵבִין לִשְׁמֹעַ מִשְׁפָּט: שִׂכְלוֹ עָמֹק וְיָשָׁר וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו: וּבְחָכְמָתוֹ הַרְבֵּה הִצִּיל נֶפֶשׁ נְקִיָּה מִיַּד מְרֵעִים וּרְשָׁעִים מִיָּדוֹ נִגְזָרוּ:

ב.

שׁוֹשַׁנָּה.

עֲוֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ אֶת הָרָשָׁע וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃
(משלי ה׳)

אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּבָבֶל יְהוֹיָקִים שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא עָשִׁיר וְנִכְבָּד מְאֹד בְּתוֹךְ גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל׃ וַיְהִי לוֹ בַּיִת גָּדוֹל וּרְחַב יָדַיִם וּמִסָּבִיב לוֹ כֶּרֶם חֶמֶד וַיְהִי הַבַּיִת מְקוֹם וַעַד לְזִקְנֵי הָעָם וּלְשׁוֹפְטָיו וְכִי יִהְיֶה לְאִישׁ דָּבָר יָבֹא בֵיתָה יְהוֹיָקִים וְשָׁפְטוּ אֹתוֹ מִשְׁפַּט צֶדֶק׃ וְלִיהוֹיָקִים אִשָּׁה יָפָה מְאֹד טוֹבַת שֶׂכֶל וְיִרְאַת אֱלֹהִים וּשְׁמָהּ שׁוֹשַׁנָּה בַּת חִלְקִיָּהוּ׃ וּמִשְׁפַּט הָאִשָּׁה לְהִתְהַלֵּךְ בְּכֶרֶם בַּעְלָהּ לָשׂוּחַ וְלִשְׁאֹף רוּחַ צַח דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַהִיא וַיִּבָּחֲרוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים לְשׁוֹפְטִים וְהָאֲנָשִׁים צַדִּיקִים וַחֲסִידִים לָעֵינַיִם וְלִבָּם תּוֹךְ וּמִרְמָה תַּאֲוָה וְרֶשַׁע כָּסֶל׃ וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים אֶת הָאִשָּׁה כִּי טוֹבָה הִיא וַיַּחְמְדוּ יָפְיָהּ בִּלְבָבָם׃ אֶפֶס כִּי בוֹשׁוּ לְגַלּוֹת מְזִמָּתָם אִישׁ לִפְנֵי רֵעֵהוּ וַיַּסְתִּירוּ עַגְבָתָם בְּחֻבָּם׃ וַיְהִי בְּאַחַד הַיָּמִים אַחֲרֵי שְׁפוֹט הַשּׁוֹפְטִים וְלֹא הָלְכוּ לְבֵיתָם כְּפַעַם בְּפַעַם וַיָּסוּרוּ אֶל הַכֶּרֶם לֶאֱרוֹב לְשׁוֹשַׁנָּה לַחְטֹף אוֹתָהּ וּלְעַנּוֹתָהּ בְּמִסְתָּרִים׃ הֵמָּה אֹרְבִים לָהּ וְשׁוֹמְרִים צְעָדֶיהָ וּפִתְאֹם נִקְרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַיִּפָּגְשׁוּ׃ וַיָּבֶן אִישׁ לְרֵעוֹ כִּי תַאֲוָה

אַחַת לִשְׁנֵיהֶם וַיַּעֲרִימוּ סוֹד יַחַד אֵיךְ יוּכְלוּ לָהּ לְעַנּוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ בְּמִסְתָּר כְּמוֹ אֹרֵב: וַיְהִי בְּרֶדֶת שׁוֹשַׁנָּה לִרְחַץ עַל הַנַּחַל אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַכֶּרֶם וְשִׁפְחָתָהּ אֵין אִתָּהּ כִּי שְׁלָחַתָּה לָקַחַת בֹּרִית וּלְהָבִיא וַיֵּצְאוּ הָאֲנָשִׁים מִן הַמַּאֲרָב וַיְמַהֲרוּ אֵלֶיהָ לְעַנּוֹתָהּ: וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי צָרָה קְרוֹבָה וְאֵין עֹזֵר וַתִּשָּׂא קוֹלָהּ וַתִּצְעַק צְעָקָה גְדוֹלָה הוֹשִׁיעוּ הַצִּילוּ פַּלְּטוּ: וַיִּבָּהֲלוּ הַנְּבָלִים וַיִּירְאוּ פֶּן תִּוָּדַע חֶרְפָּתָם בְּקָהָל וַיָּרִימוּ גַּם הֵם קוֹלָם וַיִּקְרְאוּ הוֹי הוֹי שַׁעֲרוּרִית מְאֹד עָשְׂתָה בַּת חִלְקִיָּהוּ: לְקוֹלָם נִזְעֲקוּ אַנְשֵׁי בֵּית יְהוֹיָקִים וַיְמַהֲרוּ אֶל הַכֶּרֶם וַיִּשְׁמְעוּ דִּבַּת שׁוֹשַׁנָּה רָעָה מֵאֵת הַשּׁוֹפְטִים וַיִּתְמָהוּ:

וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשְׁבוּ הַשּׁוֹפְטִים לִשְׁפֹּט כְּמִשְׁפָּטָם תָּמִיד: וַיְצַוּוּ אֶת הַשֹּׁטְרִים לְהָבִיא אֶת שׁוֹשַׁנָּה לַמִּשְׁפָּט כִּי נִמְצָא בָהּ חֵטְא מִשְׁפַּט מָוֶת: הִיא מוּבֵאת וְאָבִיהָ וְאִמָּהּ וְאַחֶיהָ וְאַחְיוֹתֶיהָ וְכָל קְרוֹבֶיהָ וּמַכָּרֶיהָ וּמְכַבְּדֶיהָ הֹלְכִים אַחֲרֶיהָ הָלוֹךְ וּבָכֹה: וַיֵּשְׁבוּ הַשּׁוֹפְטִים כִּסְאוֹת לַמִּשְׁפָּט וַיָּקוּמוּ שְׁנֵי הַשֹּׁפְטִים הָרְשָׁעִים וַיָּעִידוּ בָהּ שֶׁקֶר לֵאמֹר: בְּכֶרֶם יְהוֹיָקִים הִתְהַלַּכְנוּ אֶתְמוֹל וַנִּרְאֶה בְּפַזֵּר שׁוֹשַׁנָּה דְּרָכֶיהָ לְזָרִים וּבְחַבֵּק זָר חֵיקָהּ: וַיְהִי כִּרְאוֹתֵנוּ זֹאת וַנְּמַהֵר אֵלֶיהָ לִתְפֹּשׂ אֶת הַנֹּאֵף וְהַנֹּאֶפֶת וַיִּמָּלֵט מִיָּדֵנוּ הָאִישׁ דֶּרֶךְ פֶּתַח הַכֶּרֶם וְאוֹתָהּ תָּפַשְׂנוּ: וַיַּאֲמִינוּ יֶתֶר הַשּׁוֹפְטִים לְדִבְרֵי עֵדֵי הַשֶּׁקֶר כִּי עַל כֵּן זְקֵנִים הֵמָּה

וְאִישׁ אַיִן לְהַכְזִיבָם וְלַעֲנוֹת כַּחֲשָׁם בִּפְנֵיהֶם וַיֵּצֵא מִשְׁפַּט
שׁוֹשַׁנָּה לִרְגֹּם אוֹתָהּ בָּאֲבָנִים׃ הִיא מוּצֵאת לְבֵית הַסְּקִילָה
וְכָל מִשְׁפַּחְתָּהּ וְרֹב מְכַבְּדֶיהָ הֹלְכִים אַחֲרֶיהָ הָלוֹךְ וּבָכֹה
הָלֹךְ וְזָעוֹק בְּקוֹל מָר׃ וְהִנֵּה מִקֶּרֶב הָעֵדָה נִשְׁמַע פִּתְאֹם
קוֹל דַּק וָרַךְ קוֹרֵא בְּחָזְקָה עִמְדוּ עֲמוֹדוּ׃ וַיִּפֶן הָעָם וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה הוּא דָּנִיֵּאל נַעַר חֲמֻדוֹת וַיִּשְׁאָלוּהוּ מַה לְּךָ כִּי קָרָאתָ׃
וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר אַל נָא אֲדוֹנַי תַּרְשִׁיעוּ בַּת יִשְׂרָאֵל לֹא
בְּצֶדֶק׃ וְעַתָּה שׁוּבוּ נָא אֲדוֹנַי שׁוּבוּ לְבֵית הַמִּשְׁפָּט
וּרְאִיתֶם כִּי שֶׁקֶר עָנוּ בָהּ הָאֲנָשִׁים וַיְמַהֵר הָעָם וַיָּשׁוּבוּ׃
וַיְצַו דָּנִיֵּאל לְהַפְרִיד שְׁנֵי הָעֵדִים וּלְחָקְרָם אִישׁ אִישׁ לְבַדּוֹ
וַיַּעֲשׂוּ כֵן׃ וַיִּקְרָא דָנִיֵּאל אֶל הָאֶחָד וַיִּשְׁאָלֵהוּ אִם בֶּאֱמֶת
רָאִיתָ אֶת שׁוֹשַׁנָּה עֹשָׂה הַמְּזִמָּה הַגֶּד־לִי שֵׁם־הָעֵץ אֲשֶׁר
מְצָאתָהּ תַּחְתָּיו וַיַּעַן הָעֵד תַּחַת אַלָּה׃ וְאַחַר נִקְרָא גַּם
הַשֵּׁנִי וַיִּשְׁאָלֵהוּ כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן וַיַּעַן וַיֹּאמֶר תַּחַת אַלּוֹן׃
הַדָּבָר יָצָא מִפִּיו וּפְנֵי הַנֶּאֱסָפִים נָהֲרוּ בְּהִגָּלוֹת נִגְלוֹת
שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם וְצִדְקַת שׁוֹשַׁנָּה יָצְאָה כַנֹּגַהּ וַיּוֹדוּ לַיְיָ
חַסְדּוֹ כִּי הִצִּיל נֶפֶשׁ תַּמָּה מִמָּוֶת׃ וְהַשּׁוֹפְטִים הָרְשָׁעִים
נֶעֶנְשׁוּ כְּדֵי רִשְׁעָתָם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם כַּאֲשֶׁר זָמְמוּ לַעֲשׂוֹת
לְשׁוֹשַׁנָּה׃ וְדָנִיֵּאל הַנַּעַר הֶחָכָם נָחַל כָּבוֹד וּתְהִלָּה וַיִּיקַר
שְׁמוֹ מְאֹד כִּי רָאוּ כִּי חָכְמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃

ג.

חִנּוּךְ דָּנִיֵּאל וַחֲבֵרָיו.

וַיְהִי בְּשֶׁבֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹלָה בְּבָבֶל וַיַּרְא נְבֻכַדְנֶאצַּר הַמֶּלֶךְ וַיֵּדַע כִּי עַם חָכָם וְנָבוֹן עַם יִשְׂרָאֵל וְלִבּוֹ שָׁלֵם עִם מַלְכּוֹ וְנֶאֱמָן לְאֶרֶץ גָּלוּתוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לִבְחֹר מִבְּנֵי שָׂרֵי יְהוּדָה הַגּוֹלִים יְלָדִים גִּבּוֹרֵי כֹחַ וָרוּחַ יְפֵי תֹאַר וּמַשְׂכִּילִים וּלְלַמְּדָם סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים הִיא שְׂפַת הַמְּדִינָה: שָׁלֹשׁ שָׁנִים יְגַדְּלוּם וִיחַנְּכוּם בְּרוּחַ הַכַּשְׂדִּים וְכָל עֵת לִמּוּדָם מִלֶּחֶם הַמֶּלֶךְ יֹאכֵלוּ: וּמִקֵּץ שְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים יִבָּחֲנוּ וְהַמִּצְטַיְּנִים בִּידִיעוֹתֵיהֶם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהָיוּ מְרָאֵי פָנָיו וְסָרִיסָיו: וַיְהִי בְּהִקָּבֵץ יְלָדִים רַבִּים מִבְּנֵי הַשָּׂרִים אֶל אַשְׁפְּנַז וַיִּלָּקַח גַּם דָּנִיֵּאל וּשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה: וַיְשַׁנֶּה אַשְׁפְּנַז אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם הָעִבְרִים לִשְׁמוֹת כַּשְׂדִּים וַיִּקְרָא לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֲבֵד־נְגוֹ: וַיִּהְיוּ הַנְּעָרִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּלְמְדוּ חָכְמַת הַכַּשְׂדִּים וַיַּשְׂכִּילוּ וַיַּעֲשׂוּ חַיִל בְּלִמּוּדָם מִכָּל הַנְּעָרִים אֲשֶׁר כְּגִילָם: וְדָנִיֵּאל מוּסַב שֵׁם בֵּלְטְשַׁאצַּר עָלָה גַם עַל חֲבֵרָיו וַיֶּחְכַּם בִּמְאֹד מְאֹד וַיָּבֶן גַּם בְּכָל חָזוֹן וַחֲלוֹמוֹת: אַךְ בְּכָל זֹאת נִשְׁאֲרוּ נֶאֱמָנִים לְעַמָּם וּלְתוֹרָתָם וַיִּירְאוּ אֶת יְיָ וּמִצְוֹתָיו

שָׁמְרוּ וַיִּמְאֲסוּ בְּמַעֲדַנֵּי הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיִּבְחֲרוּ בְּפַת חֲרֵבָה לְרַעֲבוֹנָם וּבְמַיִם לִצְמָאָם׃ וַיְבַקֵּשׁ דָּנִיֵּאל מִשַּׂר הַסָּרִיסִים לְהָסִיר מֵעָלָיו וּמֵעַל בְּנֵי בְרִיתוֹ מַאַכְלֵי הַמֶּלֶךְ וְלָתֵת לָהֶם זֵרְעוֹנִים׃ וְלֹא אָבָה אַשְׁפְּנַז לִשְׁמֹעַ אֶל דָּנִיֵּאל כִּי אָמַר אֵיךְ אֶעֱשֶׂה כַּדָּבָר הַזֶּה וְרָאָה הַמֶּלֶךְ אֶת פְּנֵיכֶם וְהִנָּם רָעִים וְדַלִּים מֵהַיְלָדִים אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם וְהֵרְגָנִי׃ וַיְהִי בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלָיו יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּפֶן דָּנִיֵּאל אֶל הַמֶּלְצַר אֲשֶׁר הָפְקַד מֵאֵת שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְקֹחַ עַל דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵאמֹר׃ בְּחָנֵנוּ נָא וְנַסֵּנוּ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִנָּתְנוּ לָנוּ רַק זֵרְעוֹנִים לֶאֱכֹל וּמַיִם לִשְׁתּוֹת וְכַאֲשֶׁר יֵרָאוּ פָּנֵינוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה עִם עֲבָדֶיךָ׃ וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת יְמֵי הַנִּסָּיוֹן וַיֵּרָאוּ מַרְאֵיהֶם טוֹבִים וּבְרִיאִים מִכָּל הַיְלָדִים הָאֹכְלִים מַעֲדַנֵּי הַמֶּלֶךְ׃ כִּי גַם אֲרֻחַת יָרָק שֶׁתֵּאָכֵל בְּתֵאָבוֹן תֵּיטִיב פָּנִים מִשּׁוֹר אָבוּס שֶׁיֵּאָכֵל בְּגַעַל נֶפֶשׁ׃ וְגַם עֵין אֱלֹהִים הָיְתָה עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה לְהַבְרִיאָם וּלְהַצְהִיל פְּנֵיהֶם עַל אֱמוּנָתָם וְיִרְאָתָם אֹתוֹ׃ וּמִקֵּץ שָׁלֹשׁ שְׁנוֹת הַלִּמּוּד הֶעֱמִיד אַשְׁפְּנַז אֶת כָּל הַחֲנִיכִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וַיִּבְחָנֵם בְּכָל דְּבַר חָכְמָה׃ וַיִּצְטַיֵּן דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיַּעֲלוּ בְּכָל דְּבַר חָכְמָה וּמַדָּע עַל כָּל הַחַרְטֻמִּים וְהָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל מַלְכוּתוֹ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃

ד.

חֲלוֹם נְבֻכַדְנֶאצַּר.

סוֹד יְיָ לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם (תהלים כ"ה).

וּנְבֻכַדְנֶאצַּר הָיָה מֶלֶךְ גִּבּוֹר חַיִל וְאֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ גְּדוֹלָה וַעֲצוּמָה מְאֹד: וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּכֹחוֹ וַיַּרְחֵב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ לִבְלֹעַ וְלֶאֱסוֹף אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם וְלִהְיוֹת מֶלֶךְ מְלָכִים מֹשֵׁל לְבַדּוֹ בְּכָל אַפְסֵי אָרֶץ: וַיְהִי הוּא חֹשֵׁב וְחָשׁ עֲתִידוֹת לוֹ וְלִבּוֹ מָלֵא הַרְהֹרִים וְתַרְדֵּמָה עַזָּה נָפְלָה עָלָיו וַיִּישַׁן וַיַּחֲלֹם חֲלוֹם נוֹרָא מְאֹד: וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ נָבוֹךְ וְנִדְהָם מְאֹד וְלֹא זָכַר אֶת הַחֲלוֹם וַיִּשְׁכָּחֵהוּ: וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ לָדַעַת אֶת הַחֲלוֹם וְשִׁבְרוֹ עַד כִּי לֹא יָדַע מְנוּחָה יוֹמָם וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו בַּלָּיְלָה: וַיִּשְׁלַח לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים לְהַגִּיד לוֹ חֲלוֹמוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לְפָנָיו: וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ חֲלוֹם חָלַמְתִּי וָאֶבּוֹךְ וָאֶשְׁכָּחֵהוּ וְעַתָּה הַגִּידוּ לִי חֲלוֹמִי וּפִתְרוֹנוֹ: וַיַּעֲנוּ הַחַרְטֻמִּים אֶת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ אֲדוֹנֵנוּ הַמֶּלֶךְ הַגִּידָה לָנוּ חֲלוֹמְךָ וּפִתְרוֹנוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲלֹא הִגַּדְתִּי לָכֶם כִּי שָׁכֹחַ שְׁכַחְתִּיהוּ וְעַתָּה אִם לֹא תַגִּידוּ לִי חֲלוֹמִי וְשִׁבְרוֹ וְשַׂמְתִּיכֶם לְמִרְמָס וּבָתֵּיכֶם לְמַפֵּלָה: וְאִם תַּגִּידוּ לִי וְעָשִׂיתִי לָכֶם כָּבוֹד וּגְדֻלָּה וּמַתָּנוֹת רַבּוֹת אֶתֵּן לָכֶם: וַיַּעֲנוּ הַחֲכָמִים שֵׁנִית כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן כִּי יַגִּיד לָהֶם חֲלוֹמוֹ וְהִגִּידוּ פִּתְרוֹנוֹ:

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי רַק לְמַעַן הַאֲרִיךְ הָעֵת תַּרְבּוּ דְּבָרִים לְלֹא הוֹעִיל וְזֶה דַּרְכְּכֶם תָּמִיד לַהוֹלִיכֵנִי שׁוֹלָל בְּמַשְּׂאוֹת שָׁוְא וּמַדּוּחִים וְלִבְדּוֹת מִלֵּב דִּבְרֵי שָׁקֶר׃ וְלָכֵן דָּבָר יָצָא מִפִּי אִם בֶּאֱמֶת תִּשְׁמְעוּ חֲלוֹם לִפְתֹּר אוֹתוֹ הַגִּיד לִי חֲלוֹמִי וּפִתְרוֹנוֹ וְיָדַעְתִּי כִּי כֵּנִים אַתֶּם וְדִבְרֵיכֶם אֱמֶת תָּמִיד׃ וְאִם לֹא תוּכְלוּ לְהַגִּיד וְיָדַעְתִּי כִּי כָל חָכְמַתְכֶם הֶבֶל וִידִיעוֹתֵיכֶם מֵאָפַע וְכַאֲשֶׁר גָּזַרְתִּי כֵּן יֵעָשֶׂה לָכֶם׃ וַיִּרְאוּ חַכְמֵי הַכַּשְׂדִּים אוֹתָם כְּרָע וַיֶּאֶלְצוּ לְהוֹדוֹת בְּמוֹ פִּיהֶם כִּי אַךְ בְּשֶׁקֶר יִתְהַלְּלוּ בָּאֱלִילִים הַמְּגַלִּים לָהֶם כָּל נִסְתָּר וְנֶעְלָם׃ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲדוֹנֵנוּ מַלְכֵּנוּ אֵין אָדָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע נִסְתָּרוֹת וְאֵין עֵין בָּשָׂר אֲשֶׁר תָּשׁוּר תַּעֲלוּמוֹת׃ רַק הָאֱלֹהִים הָאַדִּירִים רֹאִים צֹפִים וְיוֹדְעִים כָּל נִסְתָּר וְנֶעְלָם אוּלָם הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲנַחְנוּ עַל הָאָרֶץ מִתַּחַת וּמִי בָא בְּסוֹדָם לָדַעַת רָזֵי עוֹלָם׃ כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ דִּבְרֵיהֶם וַתַּעַל חֲמָתוֹ בְּאַפּוֹ וַיְצַו לַהֲרֹג לְהַשְׁמִיד וּלְאַבֵּד כָּל חַכְמֵי בָבֶל׃ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּבָבֶל וְרַבִּים מֵחַכְמֵי הַכַּשְׂדִּים לֻקְּחוּ לַמָּוֶת וַיְהִי אַךְ זְוָעָה בְּכִי וּנְאָקָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ׃

וְדָנִיֵּאל לֹא הָיָה בֵּין הַחֲכָמִים אֲשֶׁר נִקְרְאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי עוֹדֶנּוּ צָעִיר לְיָמִים וְטֶרֶם תִּגָּלֶה לַכֹּל חָכְמַת אֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ׃ וַיְבַקֵּשׁ גַּם דָּנִיֵּאל וַחֲבֵרָיו הַחֲכָמִים לַהֲמִיתָם וַיּוּבְאוּ

בֵּיתָה אַרְיוֹךְ רַב הַטַּבָּחִים אֲשֶׁר הָפְקַד לַהֲרֹג כָּל חַכְמֵי בָבֶל׃
וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימַת מָוֶת
וָפַחַד וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וְלִבּוֹתָם אֶל יְיָ בַּשָּׁמָיִם ׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל
אֶל אַרְיוֹךְ עַל מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה וּמַה פֶּשַׁע
הַחֲכָמִים כִּי הוּשַׂם עֲלֵיהֶם מִשְׁפַּט מָוֶת וַיְסַפֵּר אַרְיוֹךְ
לְדָנִיֵּאל כְּכָל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ׃ וַיַּעַל דָּנִיֵּאל בֵּית הַמֶּלֶךְ
וַיְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו וַיִּתְחַנֵּן לוֹ לָתֵת לוֹ מוֹעֵד לְהַגִּיד לוֹ
חֲלוֹמוֹ וַיֶּעְתַּר לוֹ הַמֶּלֶךְ ׃ וַיָּקָם דָּנִיֵּאל וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרָא
לַחֲבֵרָיו לַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיְסַפֵּר לָהֶם כָּל אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה ׃ וַיִּתְפַּלְלוּ הָאֲנָשִׁים לַייָ בְּכָל לְבָבָם וַיִּתְחַנְּנוּ לוֹ
לְגַלּוֹת לָהֶם חֲלוֹם הַמֶּלֶךְ וּפִתְרוֹנוֹ לְבִלְתִּי יָמוּתוּ בְּחֶרֶב
הַמֶּלֶךְ הֵמָּה וְכָל חַכְמֵי בָבֶל וְנִקְדַּשׁ שְׁמוֹ בַּגּוֹיִם ׃ וַיִּשְׁמַע
יְיָ לְקוֹל תְּפִלָּתָם וַיְגַל אֶת אֹזֶן דָּנִיֵּאל בְּחֶזְיוֹן לַיְלָה מִסְפַּר
הַחֲלוֹם וְשִׁבְרוֹ ׃ וַיְבָרֶךְ דָּנִיֵּאל וַחֲבֵרָיו אֶת יְיָ אֱלֹהֵי
הַצְּבָאוֹת עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּם לְהַצִּיל מִמָּוֶת
נַפְשָׁם וְנֶפֶשׁ כָּל חַכְמֵי בָבֶל׃ וַיְמַהֵר דָּנִיֵּאל אֶל אַרְיוֹךְ
הַמַּשְׁחִית בַּחֲכָמִים וַיֹּאמֶר הֶרֶף יָדְךָ מֵהֲרֹג הֲבִיאֵנִי אֶל
הַמֶּלֶךְ וְכָל אֲשֶׁר בִּלְבָבוֹ אַגִּיד לוֹ׃ וַיִּבָּהֵל אַרְיוֹךְ לְהָבִיא
אוֹתוֹ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי נִמְצָא אִישׁ מִבְּנֵי גָלוּת
יְהוּדָה אֲשֶׁר יַגִּיד לוֹ חֲלוֹמוֹ וּפִתְרוֹנוֹ ׃ וַיִּפֶן הַמֶּלֶךְ אֶל
דָּנִיֵּאל וַיֹּאמֶר הַאַתָּה הוּא הָאִישׁ הַיֹּדֵעַ לְהַגִּיד לִי חֲלוֹמִי

וּפִתְרוֹנוֹ׃ וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר הָרָז שֶׁאַתָּה אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ שֹׁאֵל אֵין לְאֵל יַד כָּל חַרְטֹם וְאַשָּׁף לְהַגִּיד לָךְ׃ רַק אֱלֹהֵי שָׁמַיִם הַמְגַלֶּה נִסְתָּרוֹת הִגִּיד לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר יִקְרֶה אֶת מַלְכוּתְךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ וְאָנֹכִי לֹא בְחָכְמָתִי כִּי נְבוּנֹתִי מִכָּל הַחַי נִגְלָה לִי הַסּוֹד הַזֶּה רַק לְמַעַן שְׁלוֹם נַפְשְׁךָ וּלְהַרְגִּיעַ רוּחֲךָ הַצְּמֵאָה לָדַעַת עֲתִידוֹת׃ עַל מִשְׁכָּבְךָ בַּלֵּילוֹת חָשַׁבְתָּ עֲתִידוֹת מַלְכוּתֶךָ וְהַמְגַלֶּה נִסְתָּרוֹת הִגִּיד לְךָ בַּחֲזוֹן לַיְלָה אֶת הַבָּאוֹת וְזֶה הַחֲלוֹם אֲשֶׁר חָלָמְתָּ׃ רָאֹה רָאִיתָ אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ וְהִנֵּה צֶלֶם גָּדוֹל עוֹמֵד לְפָנֶיךָ וְנֹגַהּ לוֹ וְיִפְעָה לוֹ וּמַרְאֵהוּ נוֹרָא מְאֹד׃ רֹאשׁוֹ זָהָב טָהוֹר חָזֵהוּ וּזְרֹעוֹתָיו כֶּסֶף וְקִרְבּוֹ וִירֵכָיו נְחֹשֶׁת׃ שׁוֹקָיו בַּרְזֶל וְרַגְלָיו מִקְצָתָן בַּרְזֶל וּמִקְצָתָן חָרֶס׃ עוֹדְךָ מַבִּיט וּמִתְבּוֹנֵן בּוֹ וְאֶבֶן הִתְפָּרְצָה בְּאֶפֶס יָד וַתַּךְ עַל רַגְלֵי הַצֶּלֶם וַתַּכֹּת אוֹתָן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר דַּק לֶעָפָר׃ וַיִּכַּתּוּ אָז יַחַד הַבַּרְזֶל וְהַחֶרֶס וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהָרוּחַ נָשָׂא אוֹתָם וַיִּסֹּעֲרוּ כְּמֹץ מִגֹּרֶן וְלֹא נוֹדַע מְקוֹמָם אַיָּם׃ וְהָאֶבֶן הַמַּכָּה אֶת הַצֶּלֶם נֶהֶפְכָה לְהַר גָּבֹהַּ וְתָלוּל וַתְּמַלֵּא כָּל הָאָרֶץ׃ זֶה הַחֲלוֹם אֲשֶׁר חָלָמְתָּ וְעַתָּה פִּתְרוֹנוֹ אַגִּידָה׃ אַתָּה מַלְכִּי מֶלֶךְ מְלָכִים אֱלֹהֵי שָׁמַיִם נָתַן לְךָ עֹז וּמֶמְשָׁלָה חֹסֶן גְּדֻלָּה וְתִפְאֶרֶת׃ אַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל יֹשְׁבֵי תֵבֵל אָדָם וּבְהֵמָה חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּיָדְךָ נְתָנוּ אַתָּה רֹאשׁ

הַזָּהָב: וְאַחֲרֶיךָ תָּקוּם מַמְלָכָה קְטַנָּה וּשְׁפָלָה מִמַּמְלַכְתְּךָ
וְאַחֲרֶיהָ מַמְלֶכֶת נְחשֶׁת שְׁלִישִׁית אֲשֶׁר תִּמְשֹׁל בְּכָל
הָאָרֶץ: וְאַחֲרֶיהָ תָּקוּם מַמְלָכָה חֲזָקָה וַעֲצוּמָה וְכַבַּרְזֶל
תְּפוֹצֵץ וּתְכַתֵּת הַכֹּל: וַאֲשֶׁר רָאִיתָ כִּי מִקְצָת הָרַגְלַיִם
וְהָאֶצְבָּעוֹת חֶרֶס וּמִקְצָתָן בַּרְזֶל אוֹת הוּא כִּי מִקְצָתָהּ
תֶּחֱזַק כַּבַּרְזֶל וּמִקְצָתָהּ תֶּחֱלַשׁ כֶּחָרֶס: וְכַאֲשֶׁר לֹא יִדְבַּק
הַבַּרְזֶל אֶל הַחֶרֶס כֵּן לֹא יִתְדַּבְּקוּ חֲלָקֶיהָ וּמָלְאָה הָאָרֶץ
פֶּרֶץ עַל פְּנֵי פָרֶץ: וּבִימֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה יָקִים אֱלֹהִים
מַמְלֶכֶת עוֹלָם אֲשֶׁר תְּשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר כָּל הַמַּמְלָכוֹת הָהֵן
כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הָרְאֵיתָ בְּהִנָּתֵק אֶבֶן בְּאֶפֶס יָד וַתָּדֶק אֶת
הַבַּרְזֶל וְאֶת הַנְּחשֶׁת אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הַזָּהָב וְהִיא תָּקוּם
לְעוֹלָם: הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עוֹשֶׂה בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים הֶרְאָה אוֹתְךָ וֶאֱמֶת הַחֲלוֹם וְנֶאֱמָן פִּתְרוֹנוֹ:

וַיִּשְׁתָּאֶה נְבֻכַדְנֶאצַּר לְמִשְׁמַע אָזְנָיו וַיִּתְפַּלֵּא מְאֹד
וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו וַיִּשְׁתַּחוּ לֵאלֹהִים עַל הוֹדִיעוֹ אוֹתוֹ כָּל זֹאת:
וְאַחַר כָּרַע עַל בִּרְכָּיו וַיְסַגֵּד לְדָנִיֵּאל וַיְצַו לְהַקְרִיב מִנְחָה
וָנֶסֶךְ וּלְהִתְפַּלֵּל בְּעַד שְׁלוֹמוֹ כִּי כֵן יִתְפַּלְּלוּ בְּעַד שְׁלוֹם
כָּל רוֹזְנֵי אָרֶץ: וַיֹּאמֶר נְבֻכַדְנֶאצַּר אֶל דָּנִיֵּאל עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וּמֶלֶךְ הַמְּלָכִים
מַגִּיד נִסְתָּרוֹת וּמְגַלֶּה צְפוּנוֹת:

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֶת דָּנִיֵּאל וַיִּתֵּן

לוֹ מַתָּנוֹת רַבּוֹת וְנִכְבָּדוֹת וַיַּשְׁלִיטֵהוּ עַל כָּל מְדִינַת בָּבֶל
וַיְשִׂימֵהוּ לְרֹאשׁ לְכָל חֲכָמֶיהָ׃ וַיְבַקֵּשׁ דָּנִיֵּאל מֵאֵת
הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׂם תַּחְתָּיו אֶת חֲבֵרָיו חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה
עַל מְדִינַת בָּבֶל וְהוּא יָשַׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃

ה.

חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה בְּכִבְשַׁן הָאֵשׁ.

כִּי תֵלֵךְ בְּמוֹ אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר בָּךְ.
(ישעיהו מ״ג).

וּשְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִים חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה לֹא גָבַהּ
לִבָּם וְלֹא רָמוּ עֵינֵיהֶם בִּפְקֻדָּתָם הַגְּבֹהָה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם
וַיְהִי רוּחָם אֱמוּנָה לַיְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ תּוֹרָתוֹ שָׁמְרוּ
מִצְוֹתָיו צָפְנוּ אִתָּם וּפִקּוּדָיו נָצָרוּ׃ וְכַאֲשֶׁר עָבְדוּ אֶת יְיָ
בְּטוֹב לָהֶם כֵּן עֲבָדוּהוּ עֵת צַר וּמָצוֹק כִּתְמֹם בָּאוּ עֲלֵיהֶם׃
לִבָּם לֹא נָפַל וְלֹא כָהֲתָה רוּחָם הַטָּהוֹר וַיִּבְטְחוּ בַּיְיָ צוּרָם
וַיַּקְדִּישׁוּ שְׁמוֹ בָּרַבִּים׃ כִּי אָפְפוּ עֲלֵיהֶם פַּחֲדֵי מָוֶת וְחֶבְלֵי
שְׁאוֹל סָבִיב שָׁתוּ עָלֵימוֹ בִּגְלַל אֱמוּנָתָם וַיִּבְחֲרוּ בַּמָּוֶת
מִבְּגֹד בֵּאלֹהֵיהֶם וַיִּמְסְרוּ נַפְשָׁם עַל אֱמוּנָתָם וַיִּהְיוּ לְנֵס׃

נְבוּכַדְנֶאצַּר הִתְגָּאָה בְּכֹחוֹ כִּי עָז וּבִגְבוּרָתוֹ כִּי
רַבָּה וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בְּחֵילוֹ וַיֹּאמֶר אֵל אָנִי׃ וַיַּעַשׂ צֶלֶם זָהָב

בְּצַלְמוֹ בִּדְמוּתוֹ שִׁשִּׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ וְשֵׁשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ
וַיְקִימֵהוּ בְּבִקְעַת דּוּרָא אֲשֶׁר עִם בָּבֶל הָעִיר׃ וַיִּשְׁלַח
וַיִּקְרָא לַחֲנֻכַּת הַצֶּלֶם לְכָל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַסְּגָנִים וְהַפַּחוֹת
וְכָל מֹשְׁלֵי אַרְצוֹת מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ וַיֵּאָסְפוּ כֻלָּם יַחַד וַיָּבֹאוּ
וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַצֶּלֶם אֲשֶׁר הֵקִים הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּצְאוּ שֹׁטְרֵי
הַמֶּלֶךְ וַיְצַוּוּ אֶת הָעָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ כְּשָׁמְעֲכֶם
קוֹל הַשּׁוֹפָר וְהֶחָלִיל וְהַתֹּף וְהַמְּצִלְתַּיִם וְכָל כְּלֵי הַזֶּמֶר
תִּפְּלוּ וְתִסְגְּדוּ לַצֶּלֶם הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵקִים נְבֻכַדְנֶאצַּר׃ וַאֲשֶׁר
לֹא יִכְרַע וְלֹא יִסְגֹּד הָשְׁלֵךְ יָשְׁלַךְ אֶל תּוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ׃
וַיַּעֲשׂוּ כָל הָעַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת
קוֹל הַמְזַמְּרוֹת וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם וַיִּסְגְּדוּ לַצֶּלֶם הַזָּהָב׃
וַיִּתְבּוֹנְנוּ אֲנָשִׁים כַּשְׂדִּים בַּחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיִּרְאוּ
אוֹתָם עֹבְרִים אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹאוּ וַיְרַגְּלוּ בָם לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר יְחִי הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם׃ אַתָּה צִוִּיתָ
פִּקּוּדֶיךָ כִּי כָל אִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁמַע קוֹל הַמְזַמְּרוֹת יִפֹּל
וְיִסְגֹּד לַצֶּלֶם הַזָּהָב וַאֲשֶׁר לֹא יִפֹּל וְלֹא יִסְגֹּד יָשְׁלַךְ אֶל תּוֹךְ
כִּבְשַׁן הָאֵשׁ׃ וְהִנֵּה הַיְּהוּדִים שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ
אֲשֶׁר הִפְקַדְתָּם עַל כָּל הָאָרֶץ לֹא יַעַבְדוּ אֶת אֱלֹהֶיךָ
וּלְצַלְמְךָ לֹא יִכְרְעוּ וְלֹא יִסְגְּדוּ׃ כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת הַדָּבָר
הַזֶּה וַתִּבְעַר כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ וַיְצַו לְהָבִיא לְפָנָיו אֶת שַׁדְרַךְ
אֶת מֵישַׁךְ וְאֶת עֲבֵד־נְגוֹ וַיּוּבָאוּ׃ וַיֹּאמֶר נְבֻכַדְנֶאצַּר אֲלֵיהֶם

הַאֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי כִּי אֱלֹהַי אֵינְכֶם עֹבְדִים
וּלְצַלְמִי אֵינְכֶם מִשְׁתַּחֲוִים׃ וְעַתָּה בְּמֶשֶׁךְ קוֹל הַמְזַמְּרוֹת
תִּכְרְעוּ וְתִשְׁתַּחֲווּ לְצַלְמִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאִם לֹא הָשְׁלֵךְ
תֻּשְׁלְכוּ אֶל תּוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ וּמִי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַצִּיל
אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וַיַּעֲנוּ שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ אֶת הַמֶּלֶךְ
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר׃ מַה־נֹּאמַר וּמַה־נְּדַבֵּר לִפְנֵי אֲדוֹנֵנוּ
וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל הָשִׁיב אוֹתְךָ דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל׃ אָמְנָם
חָטָאנוּ אַךְ לֹא בְּמֶרֶד וּבְמַעַל עָשִׂינוּ זֹאת כִּי עֲבָדִים
אֲנַחְנוּ לֵאלֹהֵי אָמֵן אֲשֶׁר צִוָּנוּ בְּתוֹרָתוֹ לְבִלְתִּי עֲבוֹד
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַאֲשֶׁר יָכֹל לְהַצִּיל אוֹתָנוּ מִכִּבְשַׁן הָאֵשׁ
וּמִיָּדֶךָ׃ וְאַף אִם לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ יָדֹעַ תֵּדַע כִּי לֹא נַעֲבֹד
אֱלֹהֶיךָ וְלֹא נִסְגֹּד לְצַלְמֶךָ׃

וַיִּמָּלֵא הַמֶּלֶךְ חֵמָה וְהוֹדוֹ נֶהְפַּךְ לְמַשְׁחִית וַיְצַו
לְהַשִּׂיק אֶת הַכִּבְשָׁן שִׁבְעָתַיִם מֵהָרָאוּי לְהַשִּׂיקוֹ׃ וּמִבְחוּרֵי
הַחַיִל לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיְצַוֵּם לֶאֱסֹר אֶת חֲנַנְיָה אֶת
מִישָׁאֵל וְאֶת עֲזַרְיָה וּלְהַשְׁלִיכָם לְתוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ׃ וַיַּאַסְרוּ
הָאֲנָשִׁים עַל כֻּתָּנוֹתֵיהֶם מִכְנְסֵיהֶם וּמְעִילֵיהֶם וַיַּשְׁלְכוּ לְתוֹךְ
הַכִּבְשָׁן׃ וּמִהְיוֹת דְּבַר הַמֶּלֶךְ נָחוּץ וְהַכִּבְשָׁן בֹּעֵר בְּאֵשׁ
לֶהָבָה נוֹרָאָה וַתְּלַהֵט הַלֶּהָבָה אֶת הַגִּבּוֹרִים עֹשֵׂי דְבַר
הַמֶּלֶךְ וַיִּשָּׂרְפוּ חַיִּים׃

וְהַמֶּלֶךְ יֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ מִנֶּגֶד לַכִּבְשָׁן לְהִתְעַנֵּג עַל

מַחֲזֵה הַדָּמִים הַזֶּה: וַיִּשְׁתּוֹמֵם הַמֶּלֶךְ פִּתְאֹם וַיִּשְׁתָּאֶה מְאֹד וַיָּקָם וַיִּפֶן אֶל שָׂרָיו הָעוֹטְרִים אוֹתוֹ מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ וַיֹּאמַר: הֲלֹא שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים אֲסוּרִים הִשְׁלַכְנוּ לְתוֹךְ הַכִּבְשָׁן וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים כִּדְבָרֶיךָ אֲדוֹנֵנוּ הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וְעֵינַי הֲלֹא רֹאוֹת אַרְבָּעָה אֲנָשִׁים מֻתָּרִים מִתְהַלְּכִים בַּכִּבְשָׁן וְכָל מוּם אֵין בָּהֶם וּמַרְאֵה הָרְבִיעִי נוֹרָא מְאֹד כְּמַרְאֵה אֱלֹהִים: אָז יִקְרַב נְבֻכַדְנֶאצַּר לְפֶתַח הַכִּבְשָׁן וַיִּקְרָא שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדֵי אֵל עֶלְיוֹן קוּמוּ וּצְאוּ וַיֵּצְאוּ: וַיִּקָּהֲלוּ עֲלֵיהֶם כָּל הָעֹמְדִים מִסָּבִיב וַיִּרְאוּ כִּי הָאֵשׁ לֹא נָגְעָה בָּם כָּלִיל גַּם שַׂעֲרוֹת רֹאשָׁם לֹא נֶחֱרְכוּ גַּם בִּגְדֵיהֶם לֹא נִשְׂרְפוּ וְגַם רֵיחַ הָאֵשׁ לֹא נָדַף מֵהֶם:

וַיִּתְפַּלְּאוּ כָּל הָרֹאִים הַפֶּלֶא וָפֶלֶא וַיֵּדְעוּ כִּי יַד אֱלֹהִים עָשְׂתָה זֹּאת: וַיַּעַן נְבֻכַדְנֶאצַּר וַיֹּאמַר: יְהִי שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ מְבֹרָךְ אֲשֶׁר שָׁלַח מַלְאָכוֹ הַטּוֹב וַיַּצֵּל אֶת עֲבָדָיו אֲשֶׁר בָּטְחוּ בוֹ וַיַּעַבְרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי הִשְׁתַּחֲוֹת לְאֵל אַחֵר זוּלָתִי אֱלֹהֵיהֶם: וְלָכֵן דָּבָר יָצָא מִפִּי מִי מִכָּל עַמֵּי אַרְצוֹת מֶמְשֶׁלֶת יָדִי אֲשֶׁר יְדַבֵּר תֹּעָה עַל אֱלֹהֵי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ לְדִמֶּן אֲשִׁימֶנּוּ וּבֵיתוֹ לְשִׁמְמוֹת עוֹלָם כִּי אֵין מַצִּיל וּמוֹשִׁיעַ כֵּאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָאָרֶץ:

* * *

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיַּעֲלוּ מַעְלָה מָּעְלָה׃

ו.

נְבֻכַדְנֶאצַּר נֶהְפַּךְ לְדֹב.

אַף כִּי עַיִן בְּעַיִן רָאָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מַעֲשֵׂי אֱלֹהִים וּגְבוּרָתוֹ לֹא הֶאֱמִין בְּכָל זֹאת כִּי יַד אֱלֹהִים מֹשְׁלָה בַּכֹּל׃ וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד וְלֹא עַל אִישׁ כָּמוֹנִי יָשִׂים מֶמְשַׁלְתּוֹ לְהַטּוֹתֵנִי לְחֶפְצוֹ׃ הֵן אֲנִי מֶלֶךְ מְלָכִים רֹזְנִים מִשְׂחָק לִי וּבְמַלְכֵי אֶרֶץ אֶתְקַלָּס וּמִי יַקְשֶׁה אֵלַי וַיִּשְׁלָם׃ וְכָל זֹאת יָדַי עָשָׂתָה וְכֹחִי וְאוֹנִי הוֹלִלוּ כָל הַחַיִל הַגָּדוֹל הַזֶּה עַל כֵּן אֶת מוֹרָאוֹ לֹא אִירָא וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אֵחָת׃

וְהִנֵּה בְּעֶצֶם חָסְנוֹ כֻּלּוֹ שַׁאֲנָן וְרַעֲנָן שָׁלֵו וּמִתְעַנֵּג עַל הֲדַר תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּתוֹ וַחֲלוֹם נוֹרָא הִפְחִידוֹ וַיַּרְגִּיזֵהוּ מְאֹד׃ וַיִּשְׁלַח לִקְרֹא לְכָל הַחַרְטֻמִּים וְהָאַשָּׁפִים וְהַמְכַשְּׁפִים וַיְסַפֵּר לָהֶם חֲלוֹמוֹ וְאֵין פֹּתֵר אֹתוֹ לִנְבֻכַדְנֶאצַּר׃ כִּי יָרֹא יָרְאוּ לְהַשְׁלוֹת נַפְשׁוֹ בְּפִתְרוֹן שָׁוְא כְּדַרְכָּם תָּמִיד כִּי אָמְרוּ פֶּן יִקְרָא הַמֶּלֶךְ לְדָנִיֵּאל רֹאשֵׁנוּ וְהִכְזִיבָנוּ וְנוֹאָלְנוּ׃ וְאָמְנָם נִקְרָא נִקְרָא גַּם דָּנִיֵּאל מוּסַב שֵׁם בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּשֵׁם אַחַד הָאֱלִילִים קְדוֹשֵׁי נְבֻכַדְנֶאצַּר עַל

אדות רוּחַ אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים הַמִּתְנוֹסֶסֶת בּוֹ: וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ בֵּלְטְשַׁאצַּר רֹאשׁ הַחַרְטֻמִּים יָדַעְתִּי כִּי רוּחַ אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים בְּךָ וְכָל סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ פְּתָר־נָא לִי חֲלוֹמִי אֲשֶׁר חָלָמְתִּי: בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה עֵץ בָּאָרֶץ: וְהָעֵץ גָּדוֹל וָרָם מְאֹד צַמַּרְתּוֹ מַגַּעַת הַשָּׁמַיְמָה וַיֵּרָאֶה בְגָבְהוֹ בְּרֹב דָּלִיּוֹתָיו בְּכָל קַצְוֵי אָרֶץ: עָלָיו יָפִים וּפִרְיוֹ רַב וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חָי: תַּחַת דָּלִיּוֹתָיו יִשְׁכְּנוּ חַיְתוֹ שָׂדַי וּבֵין עֳפָאָיו יְקַנְּנוּ צִפֳּרֵי שָׁמַיִם וּמִפִּרְיוֹ יֹאכְלוּ כָּל בָּשָׂר: וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מַלְאָךְ וְקָדוֹשׁ יָרַד מִשָּׁמַיִם אַרְצָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל: כִּרְתוּ הָעֵץ וְקוֹצְצוּ עֲנָפָיו הַתִּירוּ עָלָיו וּפִרְיוֹ פַּזֵּרוּ: הָנִיסוּ הַחַיּוֹת מִתַּחְתָּיו וְהַצִּפֳּרִים מִבֵּין עֳפָאָיו: רַק שָׁרְשׁוֹ הַנִּיחוּ בָּאָרֶץ וֶאֱסוֹר תַּאַסְרוּהוּ בְּכַבְלֵי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת בְּעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם יִרְטַב וְהָיָה חֶלְקוֹ יֶרֶק הַשָּׂדֶה: לְבַב אָדָם יָסִירוּ מִקִּרְבּוֹ וְלֵב חַיָּה יִנָּתֶן־לוֹ עַד כְּלוֹת שִׁבְעָה עִדָּנִים: כֹּה חָרְצוּ הַמַּלְאָכִים וַיִּגְזְרוּ קְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן אֹמֶר לְמַעַן דַּעַת כָּל בָּשָׂר כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה הוּא הַמַּמְלִיךְ מְלָכִים רָצְתָה נַפְשׁוֹ בָּם וְאַף בְּזוּי אָדָם יִתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן וּמֹשֵׁל עַל כֹּל:

זֶה חֲלוֹמִי אֲשֶׁר חָלָמְתִּי וְאַתָּה בֵּלְטְשַׁאצַּר פִּתְרוֹנוֹ הַגִּידָה: כִּי מִכָּל חַכְמֵי מַלְכוּתִי אֵין פּוֹתֵר וְאֵין מַגִּיד וְאַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הַגֵּד תַּגֶּד לִי כִּי רוּחַ אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים בָּךְ:

וְדָנִיֵּאל יָרֵא מֵהַגִּיד פִּתְרוֹן הַחֲלוֹם אֶל הַמֶּלֶךְ כִּי

לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נִבָּא וַיִּשְׁתּוֹמֵם וַיֶּחֱשֶׁה כְּשָׁעָה אֶחָת׃
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַל נָא בֵּלְטְשַׁאצַּר תְּבָהֵל הַגֵּד לִי אֶת כָּל
אֲשֶׁר יָדַעְתָּ אַל נָא תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר׃ וַיִּתְאוֹשֵׁשׁ דָּנִיֵּאל
וַיֹּאמַר עַל רֹאשׁ אֹיְבֶיךָ מַלְכִּי יָחוּל חֲלוֹמְךָ וּפִתְרוֹנוֹ עַל
קָדְקֹד צָרֶיךָ׃ הָעֵץ הַגָּדוֹל גְּבַהּ הַקּוֹמָה שֶׁרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ
הַשָּׁמַיְמָה וְנִרְאֶה בְּכָל הָאָרֶץ׃ עָלָיו יָפִים וּפִרְיוֹ רַב וּמָזוֹן
לַכֹּל בּוֹ׃ תַּחַת פֹּארוֹתָיו יִשְׁכְּנוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדַי וּבֵין עֳפָאָיו
יְקַנְּנוּ כָּל צִפּוֹר כָּל כָּנָף׃ אַתָּה הוּא מַלְכִּי אֲשֶׁר גָּדַלְתָּ
מְאֹד וְגָבַהְתָּ בְקוֹמָתְךָ עַד לַשָּׁמַיִם מַלְכוּתְךָ גְדוֹלָה וַעֲצוּמָה
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ׃ וַאֲשֶׁר רָאִיתָ בְּרֶדֶת מַלְאָךְ
וְקָדוֹשׁ וַיִּקְרָא כִּרְתוּ הָעֵץ וְהַשְׁחִיתוּהוּ וְרַק שָׁרְשׁוֹ הַנִּיחוּ
וּבְכַבְלֵי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת תַּאַסְרוּהוּ בְּעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה׃ וּמִטַּל
הַשָּׁמַיִם יְרֻטַּב וְהָיָה חֶלְקוֹ בְּתוֹךְ חַיַּת הַשָּׂדֶה עַד כְּלוֹת
שִׁבְעָה עִדָּנִים׃ מִשְׁפַּט אֵל עֶלְיוֹן הוּא אֲשֶׁר חָרַץ עָלֶיךָ
אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ כִּי גָרֹשׁ תְּגֹרַשׁ מִתּוֹךְ בְּנֵי אָדָם וְשָׁכַנְתָּ
בַּשָּׂדֶה וְאָכַלְתָּ עֵשֶׂב כַּבָּקָר וְרֻטַּבְתָּ מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְהָיָה
גוֹרָלְךָ בְּתוֹךְ חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וְכֹה יַעַבְרוּ עָלֶיךָ שִׁבְעָה עִדָּנִים
עַד הִכָּנַע תִּכָּנֵעַ וְיָדַעְתָּ עִם לְבָבֶךָ כִּי אֵל עֶלְיוֹן מֹשֵׁל
בָּאָדָם הוּא וְאֵין עוֹד׃ אָז יָשׁוּב יְיָ וְרִחַמְךָ וִיקִימְךָ שֵׁנִית
לִמְלֹךְ כְּמַרְאֵה אֲשֶׁר הָרְאֵיתָ בְּשֹׁרֶשׁ הָעֵץ׃ וְעַתָּה מַלְכִּי
אִם טוֹבָה עֲצָתִי בְּעֵינֶיךָ וּפָרַקְתָּ עַל חֲטָאֶיךָ בִּצְדָקָה

וַעֲוֹנוֹתֶיךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְאָרְכוּ יְמֵי שְׁלוֹמֶךָ׃

וַיְיָ פָּקַד אֶת נְבֻכַדְנֶאצַּר כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר פָּתַר דָּנִיֵּאל׃ כִּי לֹא שָׁמַע לַעֲצַת דָּנִיֵּאל הַטּוֹבָה וַיּוֹסֶף לַחֲטֹא וְלָתֵת לִבּוֹ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ וְהַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ עַל גַּג בֵּיתוֹ שֶׁמִּשָּׁם יֵרָאֶה כָּל הֲדַר בָּבֶל צְבִי חֶמְדָּתָהּ וְשִׂיא מִגְדָּלֶיהָ וְחֹמוֹתֶיהָ הַחֲזָקִים׃ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ גַּאֲוָה וְגָאוֹן וַיִּקְרָא בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל לֵבָב לֵאמֹר׃ הֲלֹא זֹאת הִיא קִרְיַת מְשׂוֹשׂ בָּבֶל הָאַדִּירָה׃ בְּכֹחִי וּבְעֹצֶם יָדַי יִסַּדְתִּיהָ בְּנִיתִיהָ אַף כִּלַּלְתִּי יָפְיָהּ לִיקַר תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּתִי מָכוֹן לְשִׁבְתִּי עוֹלָמִים׃ הַדָּבָר עוֹדֶנּוּ בְּפִי הַמֶּלֶךְ וְקוֹל מִשָּׁמַיִם נִשְׁמָע נְבֻכַדְנֶאצַּר מַלְכוּתְךָ עָבְרָה מִמֶּךָּ׃ וְנִגְרַשְׁתָּ מִתּוֹךְ בְּנֵי אָדָם וְיָשַׁבְתָּ עִם חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאָכַלְתָּ עֵשֶׂב כַּבָּקָר׃ וְכֹה יַעַבְרוּ שִׁבְעָה עִדָּנִים עַד יִכָּנַע לְבָבְךָ הֶעָרֵל וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי הָעֶלְיוֹן מֹשֵׁל בְּמַלְכוּת הָאָדָם וְלַטּוֹב בְּעֵינָיו יִתְּנֶנָּה׃

וְהָרָעָה כָּלְתָה אֵלָיו כְּרֶגַע וַיְגֹרַשׁ מִתּוֹךְ בְּנֵי אָדָם וַיֹּאכַל עֵשֶׂב כַּבָּקָר וַיִּטַּבֵּל בְּטַל הַשָּׁמַיִם עַד אֲשֶׁר גָּדֵלוּ שַׂעֲרוֹתָיו כְּנוֹצוֹת הַנְּשָׁרִים וְצִפָּרְנָיו כְּצִפָּרְנֵי הַצִּפֳּרִים׃

וּמִקֵּץ שִׁבְעָה עִדָּנִים נָשָׂא נְבֻכַדְנֶאצַּר עֵינָיו לַמָּרוֹם וַיְבָרֶךְ אֶת יְיָ אֲשֶׁר מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתּוֹ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר׃ וְכָל יֹשְׁבֵי תֵבֵל כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ

נֶחְשְׁבוּ לוֹ: מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים וְעֹשֶׂה כִרְצוֹנוֹ בִּצְבָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְיֹאמַר לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה: וַתָּשָׁב בִּינָתוֹ אֵלָיו וְהוֹדוֹ וְחָכְמָתוֹ הֵאִירוּ פָּנָיו וַיָּשׁוּבוּ כָּל רַבֵּי הַמְּלוּכָה וַיְשַׁחֲרוּ אֶת פָּנָיו: וַיֵּשֶׁב עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ וְהַמְּלוּכָה נְכוֹנָה בְיָדוֹ בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּבְיֶתֶר עָז.

חֶזְיוֹנוֹת דָּנִיֵּאל

ז.

הֶחָזוֹן הָרִאשׁוֹן.

בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת בֵּלְשַׁאצַּר הוּא נְבוּנַד בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ חָזָה דָּנִיֵּאל חֲלוֹם וְחָזוֹן וַיִּכְתֹּב זֹאת עַל סֵפֶר: וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר: רָאֹה רָאִיתִי בְּחֶזְיוֹן לַיְלָה וְהִנֵּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם מְגִיחוֹת לַיָּם הַגָּדוֹל: וְאַרְבַּע חַיּוֹת עֹלוֹת מִן הַיָּם גְּדֹלוֹת וְשֹׁנוֹת אִשָּׁה מֵאֲחוֹתָהּ: פְּנֵי הַחַיָּה הָרִאשׁוֹנָה פְּנֵי אַרְיֵה וְכַנְפֵי נֶשֶׁר לָהּ וָאֵרֶא וְהִנֵּה נִמְרְטוּ כְנָפֶיהָ וַתִּתְנַשֵּׂא מִן הָאָרֶץ וַתָּקָם עַל רַגְלֶיהָ וְלֵב אָדָם נִתַּן לָהּ: וְלַשֵּׁנִיָּה פְּנֵי דֹב וּפָנֶיהָ מוּעָדוֹת לְצַד אֶחָד וְשָׁלֹשׁ צְלָעוֹת בֵּין שִׁנֶּיהָ וְכֹה נֶאֱמַר לָהּ קוּמִי וְהַרְבִּי לֶאֱכֹל בָּשָׂר: וְאַחַר רָאִיתִי הַחַיָּה הַשְּׁלִישִׁית וְלָהּ פְּנֵי נָמֵר וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם

כְּכַנְפֵי עוֹף עַל גַּבָּהּ וְאַרְבָּעָה רָאשִׁים לָהּ וּמִמְשָׁל רַב נִתַּן לָהּ׃ וְאַחַר רָאִיתִי אֶת הַחַיָּה הָרְבִיעִית וְהִנֵּה אֲיֻמָּה וְנוֹרָאָה וְכֹחָהּ רַב מְאֹד׃ שִׁנֶּיהָ שִׁנֵּי בַרְזֶל גְּדֹלוֹת וְהִיא אֹכֶלֶת וְטֹחֶנֶת וְהַנִּשְׁאָר רֹמֶסֶת בְּרַגְלֶיהָ וְשׁוֹנָה הִיא מִכָּל הַחַיּוֹת הַקַּדְמוֹת וְלָהּ עֶשֶׂר קַרְנָיִם׃ וָאֶתְבּוֹנֵן בַּקְּרָנַיִם וְהִנֵּה קֶרֶן קְטַנָּה אַחֶרֶת עָלְתָה וְשָׁלֹשׁ מֵהַקְּרָנוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת יָדוּ וַתֵּעָקַרְנָה מִלְּפָנֶיהָ וְעֵינַיִם כְּעֵינֵי אָדָם בַּקֶּרֶן וּפֶה מְדַבֵּר גְּבֹהָה גְּבֹהָה׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה הוּקְמוּ כִּסְאוֹת לְמִשְׁפָּט וּבָא בְיָמִים יָשַׁב לְבוּשׁוֹ לָבָן כַּשֶּׁלֶג וְשַׂעֲרוֹת רֹאשׁוֹ כְּצֶמֶר צָחַר׃ וְכֵס שִׁבְתּוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ וְגַלְגַּלָּיו אֵשׁ בֹּעֵרָה׃ וּנְהַל אֵשׁ יוֹצֵא מִן הַכִּסֵּא וְאֶלֶף אֲלָפִים מְשָׁרְתִים סְבִיבוֹ וּלְפָנָיו רִבֹּא רְבָבוֹת וַיֵּשְׁבוּ לָדִין וּסְפָרִים נִפְתָּחוּ׃ וָאֶתְבּוֹנֵן לָדַעַת מִשְׁפַּט הַקֶּרֶן הַמְדַבֶּרֶת גְּבֹהָה וָאֵרֶא כִּי אַחֲרִיתָהּ עֲדֵי אֹבֵד וְלָאֵשׁ נִתְּנָה לְאָכְלָה׃ וּמִשְׁפַּט שְׁאָר הַחַיּוֹת יָצָא לְהַעֲבִיר מֶמְשַׁלְתָּן וּלְהַאֲרִיךְ יְמֵיהֶן עַד עֵת קֵץ׃ וָאֶרְאֶה עוֹד בֶּחָזוֹן וְהִנֵּה כְּבֶן אָדָם רוֹכֵב עַל עָבֵי שְׁחָקִים וּבְהַגִּיעוֹ אֶל מְקוֹם הַבָּא בְיָמִים הִקְרִיבוּהוּ לְפָנָיו׃ וַיִּנָּתֶן לוֹ הוֹד תִּפְאֶרֶת וּמַלְכוּת לַעֲבֹד אוֹתוֹ כָּל הָעַמִּים וְהַלְּשׁוֹנוֹת וְיִמְשֹׁל לְעוֹלָם וּמָלַךְ לְדוֹר וָדוֹר׃

וַאֲנִי דָנִיֵּאל נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת וְרוּחִי בְּקִרְבִּי הִתְעַטְּפָה׃ וָאֶגַּשׁ אֶל אַחַד הַמְשָׁרְתִים הָעוֹמְדִים לִפְנֵי הַבָּא בְיָמִים וָאֲבַקְשֵׁהוּ לַהֲבִינֵנִי פֵּשֶׁר הַדָּבָר וַיַּבְטִיחֵנִי עַל זֶה׃ וְזֶה

פְּשַׁר הַמַּרְאֶה אַרְבַּע הַחַיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת אַרְבָּעָה מְלָכִים הֵמָּה: וּבְאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה הַמְּלוּכָה לִקְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן וִירָשׁוּהָ עַד עוֹלָם וָעֶד: וָאֲבַקֵּשׁ לַהֲבִינֵנִי פֵּשֶׁר הַחַיָּה הָרְבִיעִית הַשֹּׁנָה מֵאַחְיוֹתֶיהָ אֲשֶׁר שִׁנֶּיהָ בַּרְזֶל וְצִפָּרְנֶיהָ נְחֹשֶׁת וַתֹּאכַל וַתִּטְחַן וְהַנִּשְׁאָר בְּרַגְלֶיהָ רָמָסָה: וּמָה הִנֵּה עֶשֶׂר הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר בְּרֹאשָׁהּ וְהָאַחֶרֶת שֶׁעָלְתָה וְשָׁלֹשׁ נָפְלוּ לְפָנֶיהָ אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהּ וּפֶה מְדַבֵּר גְּבֹהָה וּמַרְאֶהָ גָּדוֹל הַרְבֵּה יָתֵר מֵרְעוּתֶיהָ: וְרָאֹה רָאִיתִי בְּהִתְגָּרוּת הַקֶּרֶן הַזֹּאת מִלְחָמָה עִם קְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן וַתּוּכַל לָהֶם: עַד בֹּא הַבָּא בַּיָּמִים וַיִּשָּׁפֵט אִתָּהּ מִשְׁפַּט קְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן וְהַמּוֹעֵד הִגִּיעַ וַיִּירְשׁוּ הֵם אֶת הַמְּלוּכָה: וַיַּעֲנֵנִי הַמַּלְאָךְ הַחַיָּה הָרְבִיעִית מַלְכוּת רְבִיעִית הִיא אֲשֶׁר תִּשְׁנֶה מִכָּל הַמַּלְכֻיּוֹת כִּי אָכוֹל תֹּאכַל וְשַׁחֵת תְּשַׁחֵת אֶת כָּל הָאָרֶץ וְשָׂמָה אוֹתָהּ כֶּעָפָר לָדוּשׁ: וְעֶשֶׂר הַקְּרָנוֹת עֲשָׂרָה מְלָכִים הֵמָּה אֲשֶׁר יָקוּמוּ מִמֶּנָּה וְאַחֲרֵיהֶם יָקוּם מֶלֶךְ שֹׁנֶה מֵהָרִאשׁוֹנִים וְהִשְׁפִּיל שְׁלֹשָׁה מְלָכִים: וִידַבֵּר גְּבֹהָה גְּבֹהָה נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן וְאָמַר לְאַבֵּד קְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן וּלְהַעֲבִירָם עַל דָּתָם חֻקּוֹתָם וּמוֹעֲדֵיהֶם: וְנִתְּנוּ בְיָדוֹ עַד עִדָּן וְעִדָּנִים וַחֲצִי הָעִדָּן: וְיָשְׁבוּ אָז כִּסְאוֹת לְמִשְׁפָּט וְהֶעֱבִירוּ מַלְכוּתוֹ מִמֶּנּוּ וְאֹתוֹ הַשְׁמֵד יַשְׁמִידוּ: וּמֶמְשֶׁלֶת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה תִּנָּתֵן לִקְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן עַד עוֹלָם וָעֶד:

עַד הֵנָּה סוֹף הַדְּבָרִים וַאֲנִי דָנִיֵּאל נִבְהַלְתִּי מְאֹד
וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ לְמַשְׁחִית וָאֶשְׁמוֹר אֶת הַדָּבָר בְּלִבִּי׃

ח.

הֶחָזוֹן הַשֵּׁנִי.

בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְמַלְכוּת בֵּלְשַׁאצַּר הַמֶּלֶךְ חָזָה דָנִיֵּאל
הֶחָזוֹן הַזֶּה׃ בַּחֲזוֹנוֹ וְהִנֵּהוּ בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה אֲשֶׁר בְּעֵילָם
הַמְּדִינָה עַל שְׂפַת נְהַר אוּלָי׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה
אַיִל אֶחָד עוֹמֵד לִפְנֵי הַנָּהָר וְלוֹ קְרָנַיִם גְּבֹהוֹת וְהָאַחַת
גְּבֹהָה מִן הַשֵּׁנִית וְהַגְּבֹהָה עֹלָה בָּאַחֲרוֹנָה׃ וְהָאַיִל מְנַגֵּחַ
יָמָּה וְצָפוֹנָה וָנֶגְבָּה וְכָל חַיָּה לֹא תַעֲמֹד לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל
מִיָּדוֹ׃ וַיִּתְבּוֹנֵן וְהִנֵּה צְפִיר עִזִּים בָּא מִן הַמַּעֲרָב וְאֵינֶנּוּ
נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְלַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת בֵּין עֵינָיו׃ וַיָּבֹא עַד הָאַיִל
בַּעַל הַקְּרָנַיִם הָעֹמֵד לִפְנֵי הַנָּהָר וַיָּרָץ אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחַ
וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ אֶת הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת שְׁתֵּי קְרָנָיו׃
וְלֹא הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדוֹ
וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ׃ וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד מְאֹד
וּכְעָצְמוֹ נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה וַתַּעֲלֶינָה אַרְבַּע קַרְנוֹת
חָזוּת תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ וּמֵאַחַת מֵהֶן יָצְאָה
קֶרֶן אַחַת מִצְּעָרָה וַתִּגְדַּל מְאֹד אֶל הַנֶּגֶב וְאֶל הַמִּזְרָח וְאֶל

אֶרֶץ הַצְּבִי וַתִּגְדַּל עוֹד וַתִּתְנַשֵּׂא עַד צְבָא הַשָּׁמַיִם וַתַּפֵּל מֵהֶם אַרְצָה וַתִּרְמְסֵם׃ וַתַּעַל עוֹד וַתִּגְדַּל עַד שַׂר הַצָּבָא וַיּוּרַם קָרְבַּן הַתָּמִיד וּמְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ לָאָרֶץ הָשְׁלָךְ׃ וַיִּשְׁמַע דָּנִיֵּאל מַלְאָךְ אֶחָד מְדַבֵּר לֵאמֹר צָבָא תִּנָּתֵן עַל הַתָּמִיד וְשִׁקּוּץ שׁוֹמֵם תַּחְתָּיו יִנָּתֵן׃ וַיֹּאמֶר אֶחָד קָדוֹשׁ לַמְדַבֵּר עַד מָתַי הֶחָזוֹן הַזֶּה׃ וַיִּפֶן הַמְדַבֵּר אֵלַי וַיֹּאמֶר עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃

וַיְהִי בִּרְאוֹת דָּנִיֵּאל אֶת הֶחָזוֹן וַיְבַקֵּשׁ לָדַעַת וּלְהָבִין פִּשְׁרוֹ וְהִנֵּה כְּמַרְאֵה גֶּבֶר עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ׃ וְקוֹל אָדָם נִשְׁמַע קֹרֵא לֵאמֹר גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְדָנִיֵּאל אֶת הַמַּרְאֶה׃ וַיָּבֹא אֵלָיו וַיִּבָּעֵת דָּנִיֵּאל וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָבֵן בֶּן אָדָם כִּי לְעֶת קֵץ הֶחָזוֹן׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמּוֹ נִרְדַּם דָּנִיֵּאל עַל פָּנָיו אַרְצָה וַיִּגַּע בּוֹ הַמַּלְאָךְ וַיַּעֲמִידֵהוּ עַל רַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתָ מַלְכֵי מָדַי וּפָרַס הֵמָּה׃ וְהַצָּפִיר אֲשֶׁר קֶרֶן גְּדוֹלָה בֵּין עֵינָיו הוּא מֶלֶךְ יָוָן הָרִאשׁוֹן׃ וְאַרְבַּע הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר עָלוּ תַּחַת הַנִּשְׁבֶּרֶת אַרְבַּע מַלְכֻיוֹת הֵנָּה׃ וְאַחַר יָקוּם מֶלֶךְ עַז פָּנִים וְחָכָם לְהָרַע וְעָצַם כֹּחוֹ וְהִשְׁחִית פְּלָאִים רַבִּים וַעֲצוּמִים וְעַם קְדוֹשִׁים וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אֹבֵד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר׃

וַיִּשְׁתּוֹמֵם דָּנִיֵּאל עַל הַמַּרְאֶה וַיָּחַל יָמִים אֲחָדִים

מִמַּרְאֵה עֵינָיו וּמִשְּׁמַע אָזְנָיו: וַיִּתְחַזֵּק וַיָּקָם וַיַּעַשׂ אֶת מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם: וְיֶתֶר חֶזְיוֹנוֹת דָּנִיֵּאל אֲשֶׁר חָזָה הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דָּנִיֵּאל:

ט.

מַפֶּלֶת בָּבֶל.

בְּחֻמָּם אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם וְהִשְׁכַּרְתִּים
לְמַעַן יַעֲלֹזוּ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ
נְאֻם יְיָ: (ירמיהו נא)

וְחֶזְיוֹנוֹת דָּנִיֵּאל וּדְבָרָיו הַכֹּל בָּאוּ לֹא נָפַל מֵהֶם דָּבָר: עֵינָיו רָאוּ בִּנְפֹל בָּבֶל בְּיַד צָר וְעַמָּהּ בִּידֵי זָרִים בְּאַשְׁמַת מְלָכֶיהָ וְשָׂרֶיהָ כֹּהֲנֶיהָ וּכְמָרֶיהָ: כִּי הָיוּ מַלְכֵי בָבֶל רֹדְפֵי תַעֲנוּגוֹת וַיַּרְהִיבוּ כִּשְׁאֹל נַפְשָׁם וַיִּתְעַדְּנוּ וַיִּתְפַּנְּקוּ בִּדְמֵי אָדָם וּבְשַׂר חָלָל וּשְׁבִיָּה: וְאֵל יְיָ הַנֹּתֵן לָהֶם כֹּחַ לַעֲשׂוֹת כָּל הַחַיִל הַזֶּה לֹא שָׁעוּ וַיִּתְהַלְלוּ בָּאֱלִילִים וּבַפְּסִילִים הִשְׁתּוֹלָלוּ: וְאֵל בְּקִרְבֵּי בָבֶל כִּי רַבּוּ לֹא שָׂמוּ לֵב וְלַמַּמְלָכָה כִּי מָטָה לֹא דָאֲגוּ לְבַצְּרָהּ וּלְחַזְּקָהּ לְמַעַן תּוּכַל עֲמֹד בְּיוֹם בֹּא צַר וְאוֹיֵב בִּשְׁעָרֶיהָ: וְגַם בִּהְיוֹת עָלֶיהָ הַגִּבּוֹר הַמַּצְרִין כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עִם חֵילוֹ הַגָּדוֹל לְהִבָּקַע אוֹתָהּ אֵלָיו לֹא

שָׁם מֶלֶךְ בָּבֶל לִבּוֹ לָזֹאת וַיּוֹסֶף לִמְשֹׁחַ בְּיַיִן בְּשָׂרוֹ בְּחֶבְרַת עַלִּיזִים סֹבְאֵי יָיִן:

וַיְהִי הַיּוֹם וְחֵיל כֹּרֶשׁ צָרִים עַל הָעִיר וְהַמֶּלֶךְ בֵּלְשַׁאצַּר עָשָׂה מִשְׁתֶּה גָּדוֹל לְאֶלֶף שָׂרִים וַיֵּשְׁתְּ הַמֶּלֶךְ עִם קְרוּאָיו יַיִן הַרְבֵּה וַיִּשְׁכָּר: וַיְהִי כְּטוֹב לִבּוֹ בַּיַּיִן וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת כְּלֵי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף אֲשֶׁר הוֹצִיא נְבֻכַדְנֶאצַּר מִבֵּית מִקְדַּשׁ יְיָ אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם וְיִשְׁתֶּה בָהֶם יַיִן הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו שֵׁגְלוֹ וּפִלַּגְשָׁיו: לְבַעֲבוּר הַרְאוֹתוֹ אֹמֶץ לִבּוֹ צִוָּה כֵן כִּי גַם אֶת מוֹרָא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִירָא וְקָדְשֵׁי בֵית מִקְדָּשׁוֹ לֹא יְכַבֵּד: וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיָּבִיאוּ כְּלֵי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וַיֵּשְׁתְּ בָּהֶם הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו שֵׁגְלוֹ וּפִלַּגְשָׁיו: וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ וַיְבָרְכוּ וַיְשַׁבְּחוּ לֵאלֹהֵי זָהָב וָכֶסֶף נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל עֵץ וָאָבֶן: בַּשָּׁעָה הַהִיא יָצְאוּ אֶצְבְּעוֹת יַד אָדָם וַתִּכְתֹּבְנָה עַל סִיד קִיר בֵּית הַמִּשְׁתֶּה מוּל הַמְּנוֹרָה הַמְּאִירָה אֶת הַהֵיכָל וְהַמֶּלֶךְ רֹאֶה פַּסַּת הַיָּד הַכֹּתָבֶת: וַיִּתְחַלְחַל הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָנָיו וּבִרְכָּיו מַשִּׁיקוֹת אִשָּׁה אֶל רְעוּתָהּ: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל גָּדוֹל מַהֲרוּ וְהָבִיאוּ אֵלַי אֶת הָאַשָּׁפִים אֶת הַמְכַשְּׁפִים וְאֶת כָּל יֹדְעֵי נִסְתָּרוֹת וַיִּבָּהֲלוּ לְהָבִיא חַכְמֵי בָבֶל אֶל הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יִקְרָא אֶת הַכְּתֹבֶת הַזֹּאת וְהִגִּיד פִּתְרוֹנָהּ וְהִלְבַּשְׁתִּיו תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וּרְבִיד זָהָב אָשִׂים עַל צַוָּארוֹ וּשְׁלִישׁ מַלְכוּתִי

יִתֶּן לוֹ: וְלֹא יָכְלוּ חַכְמֵי בָבֶל לִקְרֹא אֶת הַכְּתֹבֶת וּלְהַגִּיד
פִּתְרוֹנָהּ: וַיֶּחֱרַד הַמֶּלֶךְ חֲרָדָה גְדוֹלָה וְהוֹדוֹ נֶהְפַּךְ עָלָיו
לְמַשְׁחִית וְגַם שָׂרָיו נְבוֹכוּ וְנִדְהָמוּ: וְהִנֵּה אֵם הַמֶּלֶךְ
בָּאָה בֵּית הַמִּשְׁתֶּה וַתֵּרֶא אֶת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְהִנָּם נִפְעָמִים
מְאֹד: וַתֹּאמֶר בְּנִי הַמֶּלֶךְ יַאַרְכוּ יָמֶיךָ אַל תִּרְגַּז כָּכָה
וּפָנֶיךָ אַל יַלְבִּינוּ: נִמְצֹא נִמְצָא אִישׁ בְּאֶרֶץ מַלְכוּתְךָ
וְרוּחַ אֱלֹהִים קְדוֹשִׁים בּוֹ: הֲלֹא הוּא דָּנִיֵּאל אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ
נְבֻכַדְנֶאצַּר קָרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּשֵׁם אֱלֹהָיו עַל אֹדוֹת
חָכְמָתוֹ וּשְׁאָר רוּחוֹ לִפְתֹּר חֲלֹמוֹת וּלְגַלּוֹת נִסְתָּרוֹת
וַיְשִׂימֵהוּ לְרֹאשׁ לְכָל הַחַרְטֻמִּים: וְעַתָּה יִקָּרֵא נָא בְּנִי הַמֶּלֶךְ
לְדָנִיֵּאל וְהִגִּיד לוֹ תַּעֲלֻמוֹת הַכְּתָב: וְדָנִיֵּאל לֹא יָשַׁב אָז בַּחֲצַר
הַמֶּלֶךְ כְּבִימֵי נְבֻכַדְנֶאצַּר וְהַמֶּלֶךְ לֹא יְדָעוֹ כִּי אֱוִיל מְרוֹדַךְ
הַמֶּלֶךְ תַּחַת נְבֻכַדְנֶאצַּר אָבִיו הֵסִיר אֶת כָּל הָאַשָּׁפִים
וְהַחַרְטֻמִּים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי אָבִיו וַיָּשֶׂם אֲחֵרִים תַּחְתָּם:
וַיִּקָּרֵא דָנִיֵּאל אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ הַאַתָּה זֶה דָנִיֵּאל
מִבְּנֵי גָלוּת יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנִי: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁמוֹעַ
שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ כִּי רוּחַ אֱלֹהִים בָּךְ וְחָכְמָה וּתְבוּנָה וָדַעַת
בְּקִרְבֶּךָ: וְהִנֵּה בָאוּ כָּל חַכְמֵי מַלְכוּתִי לִקְרֹא הַכְּתֹבֶת הַזֹּאת
וּלְהַגִּיד לִי פִּתְרוֹנָהּ וְלֹא יָכְלוּ וְאַתָּה יָכוֹל תּוּכַל וְהַגֵּד
תַּגִּיד כִּי כָל סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ: וְהָיָה אִם קָרֹא תִקְרָא
אֶת הַכְּתֹבֶת הַזֹּאת וְהִגַּדְתָּ לִי פִּתְרוֹנָהּ וְהִלְבַּשְׁתִּיךָ שֵׁשׁ

וארגמן ורביד זהב על צוארך אשים ועד שליש מלכותי
ינתן לך: ויען דניאל ויאמר יהי לך אשר לך מלכי או
תן מתנותיך למי שתתן ואנכי את הכתבת אקרא ופתרונה
אודיעך: הספת ושמע מלכי אל עליון נתן לנבכדנאצר
אביך גדלה ומלכות תהלה ותפארת: ומרב תקפו והסנו
יראו וחלו כל העמים מפניו ברצונו המית והחיה השפיל
אף רומם הוריד ויעל: ויגבה לבו בחילו ויחלף רוחו
ויאשם וירד מכסאו והוד מלכותו חלף הלך לו: ויגרש
מתוך בני אדם ולב חיה נתן לו וישכן בין ערודים ויאכל
עשב כשור פר ובשרו רטב מטל השמים: אז נכנע
לבבו הערל וירא וידע כי ליי המלוכה ולטוב בעיניו יתננה:
ואתה בלשאצר נינו ידעת כל זאת ולבבך לא נכנע
וטרם תירא את יי: ותגדל על אלהי שמים ותחלל כלי
מקדשו ותשת בהם יין אתה ושריך שגלך ופלגשיך:
ותשבח ותברך אלהי זהב וכסף נחשת וברזל עץ ואבן
אשר לא יראון ולא ישמעון ואת יי יצרך אשר בידו
נפשך לא כבדת: על כן שלח יי את היד ותכתב את
הכתבת הזאת: ואלה הדברים הרשומים מנא מנא תקל
ופרסין: וזה פתרונם מנא מנה מנה יי ימי מלכותך
וישלימם: תקל שקול נשקלת במאזנים ותמצא חסר:
ופרסין קרע קרע יי את הממלכה מידך ויתנה למדי ופרס:

אַף כִּי עִצְּבוּ דִּבְרֵי דָנִיֵּאל אֶת רוּחַ הַמֶּלֶךְ לֹא הֵשִׁיב בְּכָל זֹאת אֶת דְּבָרוֹ אֲשֶׁר אָמַר לַעֲשׂוֹת לְדָנִיֵּאל כִּי דָבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ אֵין לַהֲשִׁיב: וּבֵלְשַׁאצַּר אָמַר בְּלִבּוֹ עוֹד יַאַרְכוּ הַיָּמִים וְתִמָּשֵׁךְ עֶת־בֹּא דְבַר דָּנִיֵּאל וַיּוֹסֶף לָתֵת בַּכּוֹס עֵינוֹ וְלַחְקֹר מִמְּסָךְ בְּמְסִבַּת עֲלִיזִים סוֹבְאֵי יָיִן: וַיִּרְאוּ חֵיל פָּרַס הַצָּרִים עַל הָעִיר כִּי שָׁבְרוּ שָׂרֵי בָבֶל וְאַנְשֵׁי הַחַיִל נָמוּ שְׁנָתָם וַיַּעַזְבוּ מִשְׁמְרוֹתָם: וַיְצַו כֹּרֶשׁ וַיַּחְפְּרוּ תְּעָלוֹת מִנְּהַר פְּרָת הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ הָעִיר וַיַּסֵּבּוּ אֶת מֵי הַנָּהָר דֶּרֶךְ הַתְּעָלוֹת אֶל הַשָּׂדֶה: וַיֵּאָזְלוּ הַמַּיִם מִן הַנָּהָר וַיֶּחֱרָבוּ וַיָּבֹאוּ הַצָּרִים בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ וּבֵלְשַׁאצַּר הֻכָּה בַחֶרֶב וַיָּמֹת: כֹּה נָפְלָה נָפְלָה בָּבֶל וּמֶמְשַׁלְתָּהּ נִתְּנָה בִּידֵי עַם צָפוֹן בִּידֵי מַלְכֵי פָּרַס וּמָדָי:

י.

דָּנִיֵּאל בְּגֹב הָאֲרָיוֹת

יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ:
נַפְשִׁי בְּתוֹךְ לְבָאִים (תהלים נ״ז)

וַיְהִי בִּמְלֹךְ דָּרְיָוֶשׁ הַמָּדִי וַיּוֹקֶר וַיִּכְבַּד מְאֹד אֶת דָּנִיֵּאל כִּי הֻגַּד לוֹ חֲזוֹן דָּנִיֵּאל אֲשֶׁר חָזָה עַל מַפֶּלֶת

בָּבֶל: וַיְהִי בְּהַפְקִידוֹ מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֲחַשְׁדַּרְפְּנִים עַל כָּל
מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וַיִּתֵּן אֶת דָּנִיֵּאל בֵּין שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִים
הָעֶלְיוֹנִים עַל כָּל הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים: וַיַּעֲבֹד דָּנִיֵּאל עֲבוֹדַת
הַמֶּלֶךְ בֶּאֱמוּנָה וּבְיִשְׁרַת לֵבָב וַיְמַלֵּא פְּקֻדָּתוֹ הַגְּבֹהָה
בְּחָכְמָה וּבְכִשְׁרוֹן כְּיַד יְיָ הַטּוֹבָה עָלָיו: וַיַּעַל עַל כָּל
הַשָּׂרִים וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וַיְנַצַּח עַל כָּל עֹשֵׂי מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ:
וַיְהִי בִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֵמוּן רוּחוֹ וְיִתְרוֹן חָכְמָתוֹ וַיֹּאמֶר לְתִתּוֹ
עֶלְיוֹן עַל כָּל הַשָּׂרִים וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים: וַיְקַנְאוּ שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ
בְּדָנִיֵּאל קִנְאָה גְדוֹלָה עַל גְּדֻלָּתוֹ וְעַל אַהֲבַת הַמֶּלֶךְ אֹתוֹ
מִכָּל שָׂרָיו כִּי אַהֲבַת נֶפֶשׁ אֲהֵבוֹ הַמֶּלֶךְ: וַיְבַקְשׁוּ תֹּאֲנָה
לְהִתְנַפֵּל עָלָיו לְהַבְאִישׁ רֵיחוֹ בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וּלְהַשְׂנִיאֵהוּ עָלָיו:
וַיְחַפְּשׂוּ עֲלוֹת לִמְצֹא עֲוֹנוֹ בַּעֲבוֹדַת מִשְׂרָתוֹ וְלֹא מָצָאוּ
כִּי בְּיֹשֶׁר לֵבָב וּבֶאֱמוּנָה הוּא עֹשֶׂה מַעֲשֵׂהוּ: וַיִּרְאוּ הַשָּׂרִים
כִּי לֹא יוּכְלוּ לוֹ כִּי צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא בְּכָל דְּרָכָיו וְנֶאֱמָן
בְּכָל מַעֲשָׂיו וַיְחַבְּלוּ תַחְבֻּלָה לִמְצֹא עֲוֹנוֹ בְּדַת אֱלֹהָיו:
כִּי יָדֹעַ יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי דָנִיֵּאל יְרֵא אֶת יְיָ בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ
מְאֹד וּמִתּוֹרָתוֹ לֹא יָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאל וַיִּתְחַכְּמוּ לוֹ לְהַעֲבִירוֹ
עַל דָּתוֹ בְּחֻקֵּי אָוֶן וְעָמָל לְמַעַן לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָם וָמֵת:
וַיָּבֹאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ וַיְדַבְּרוּ בְּעָרְמָה לְמַעַן לֹא יָבִין כִּי עַל
דָּנִיֵּאל מְזִמָּתָם לְהַשְׁחִיתוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֵאמֹר: לְמַעַן יַכִּירוּ
הַכֹּל תֹּקֶף מַלְכוּתְךָ נוֹעֲצוּ כָּל הַשָּׂרִים וְהַפַּחוֹת יַחַד כִּי כָל

אִישׁ אֲשֶׁר יְבַקֵּשׁ בַּקָּשָׁה מֵאֵת כָּל אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים זוּלָתְךָ עַד שְׁלשִׁים יוֹם הַשְׁלֵךְ יָשְׁלַךְ אֶל תּוֹךְ גֹּב הָאֲרָיוֹת׃ וְעַתָּה הַמֶּלֶךְ הָקֵם אֶת הָאִסָּר וַחֲתֹם הַחֻקָּה כְּדָת מָדַי וּפָרַס אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹר׃ וְהַמֶּלֶךְ לֹא הֵבִין נִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִכְּלוּ לְדָנִיֵּאל וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ כִּי אֶת טוֹבָתוֹ הֵם דּוֹרְשִׁים וַיַּחְתֹּם כְּתָב הַדָּת כְּחֵפֶץ הַשָּׂרִים׃

וְדָנִיֵּאל יָדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיָּבֶן מְזִמָּה זוּ חָשְׁבוּ לוֹ וְהָרֶשֶׁת אֲשֶׁר פָּרְשׂוּ לְרַגְלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה זֶה הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת לַיְיָ לְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל׃ וַיַּעַל אֶל עֲלִיַּת בֵּיתוֹ וַיַּסֵּב פָּנָיו אֶל הַחַלּוֹנוֹת הַפְּתוּחִים נֹכַח פְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ וּלְנֶגֶד הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּכְרַע עַל בִּרְכָּיו וַיִּתְפַּלֵּל וַיְבָרֶךְ וַיּוֹדֶה לַיְיָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם כְּמִשְׁפָּטוֹ תָמִיד׃ וַיִּתְבּוֹנְנוּ בַדָּבָר הַשָּׂרִים הַמִּתְנַקְּשִׁים בְּנַפְשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר׃ אֲדוֹנֵנוּ הַמֶּלֶךְ הֵן אַתָּה צִוִּיתָ וַתֶּאֱסֹר אִסָּר כִּי כָל אֲשֶׁר יְבַקֵּשׁ בַּקָּשָׁה מֵאֵת כָּל אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים זוּלָתֶךָ עַד שְׁלשִׁים יוֹם יָשְׁלַךְ לְתוֹךְ בּוֹר הָאֲרָיוֹת׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר וְלֹא יַעֲבֹר כְּדָת מָדַי וּפָרָס׃ וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְהִנֵּה דָנִיֵּאל אֲשֶׁר מִבְּנֵי גָלוּת יְהוּדָה עוֹבֵר מִצְוָתֶךָ וּמִתְפַּלֵּל לֵאלֹהָיו שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם׃ כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַשָּׂרִים וַיֵּרַע לוֹ רָעָה גְדוֹלָה כִּי יָקָר הָיָה דָנִיֵּאל בְּעֵינָיו מְאֹד וְאַהֲבָה רַבָּה אֲהֵבוֹ וְאֵיכָכָה יוּכַל

וְרָאָה בְּאָבְדַן אֲהוּבוֹ׃ וַיְחַבֵּל הַמֶּלֶךְ תַּחְבֻּלוֹת לְהַצִּילוֹ
מֵרֶדֶת שַׁחַת אַךְ דִּבְרֵי הַשָּׂרִים חָזְקוּ עָלָיו כִּי כְתָב אֲשֶׁר
נִכְתַּב וְנֶחְתַּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ
וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת דָּנִיֵּאל לְבוֹר הָאֲרָיוֹת וְכֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ לְדָנִיֵּאל
בְּהִפָּרְדוֹ מֵעָלָיו אֱלֹהֶיךָ שֶׁאַתָּה עוֹבְדוֹ הוּא יַצִּילֶךָ׃ וְאֶבֶן
גְּדוֹלָה הוּבְאָה וַיֶּאֶטְרוּ בָהּ פִּי הַבּוֹר וַיַּחְתְּמוּ בְּטַבַּעַת
הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים׃ כִּי אָמַר הַמֶּלֶךְ לָמָּה יִרְאוּ שֹׂנְאָיו בְּצָרַת
נַפְשׁוֹ וְשָׂחֲקוּ עַל מִשְׁבַּתּוֹ׃ וּמִי יוֹדֵעַ אוּלַי רַחֵם יְרַחֲמֶנּוּ
אֱלֹהִים וְהִצִּילוֹ מִשִּׁנֵּי הָאֲרָיוֹת וְהִכּוּהוּ הַשָּׂרִים נֶפֶשׁ וְאָמְרוּ
כִּי הָאֲרָיוֹת דְּרָסוּהוּ׃ אוֹ אִם יָמִית אֱלֹהִים אֶת הָאֲרָיוֹת
וְאָמְרוּ הַשָּׂרִים כִּי מֵאֵת הַמֶּלֶךְ הָיְתָה שּׂוּמָה לַהֲמִיתָם
לְמַעַן הַצִּיל נֶפֶשׁ אֲהוּבוֹ עַל כֵּן צִוָּה הַמֶּלֶךְ לַחְתֹּם
אֶת הַבּוֹר׃

וְנֶפֶשׁ הַמֶּלֶךְ יָרְעָה לוֹ מְאֹד וַיֵּבְךְּ וַיִּתְאַבֵּל עַל דָּנִיֵּאל
מְאֹד׃ מְשׂוֹשׂ מִשְׂחָקָיו הוּסַר מֵעָלָיו וַיָּלֶן בַּצּוֹם וּשְׁנָתוֹ נָדְדָה
מֵעֵינָיו׃ וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיְמַהֵר בְּחֶרְדַּת נֶפֶשׁ אֶל הַבּוֹר
לָדַעַת מַה־נַּעֲשָׂה לְדָנִיֵּאל׃ וַיִּגַּשׁ עַד הַבּוֹר וּלְבָבוֹ יָנוּד
בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יָנוּד הַקָּנֶה בַּמַּיִם וְהִנֵּה קוֹל אָדָם עֹלֶה
מִתּוֹךְ הַבּוֹר קוֹל אֹמֵר הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיַּכֵּר הַמֶּלֶךְ אֶת קוֹל דָּנִיֵּאל וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא הֶאֱמִין לְמִשְׁמַע
אָזְנָיו׃ וַיִּתֵּן קוֹלוֹ וַיִּקְרָא הַקּוֹלְךָ זֶה דָנִיֵּאל עֶבֶד אֱלֹהִים

חַיִּים הֲיָכֹל אֱלֹהֶיךָ שֶׁאַתָּה עוֹבְדוֹ תָּמִיד לְהַצִּילְךָ מִפִּי הָאֲרָיוֹת׃ וַיַּעַן דָּנִיֵּאל מִתּוֹךְ הַבּוֹר אֶת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם תִּחְיֶה׃ אֱלֹהִים שָׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנַי וַיִּסְגֹּר פִּי הָאֲרָיוֹת כִּי הוּא יֹדֵעַ בֹּר לְבָבִי וְתֻמָּתִי כִּי לֹא חָטָאתִי לָךְ׃ וַיִּשְׂמַח הַמֶּלֶךְ שִׂמְחָה גְדוֹלָה עַד מְאֹד וַיְצַו לְהַעֲלוֹת אֶת דָּנִיֵּאל מִן הַבּוֹר׃ וְדָנִיֵּאל הֹעֲלָה וְלֹא נִמְצָא בוֹ כָל חֲבָלָה עֵקֶב בָּטְחוֹ בֵּאלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ וְאֶת הַשָּׂרִים אֹיְבֵי דָנִיֵּאל צִוָּה הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁלִיךְ הַבּוֹרָה אוֹתָם וְאֶת נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם כִּי נוֹכַח לָדַעַת כִּי אַךְ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּנֶפֶשׁ דָּנִיֵּאל יָצְרוּ חֹק עָמָל כָּזֶה׃ הֵמָּה טֶרֶם יַגִּיעוּ לְקַרְקַע הַבּוֹר וְהָאֲרָיוֹת טְרָפוּם וְאֶת עַצְמוֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ׃

אָז יִכְתֹּב הַמֶּלֶךְ דָּרְיָוֶשׁ לְכָל עַמֵּי אַרְצוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ אִגֶּרֶת שָׁלוֹם וּפְקֻדָּה לֵאמֹר׃ הִנְנִי מְצַוֶּה לְכֹל עַמֵּי אַרְצוֹתַי לִירֹא וּלְהַעֲרִיץ אֶת אֱלֹהֵי דָנִיֵּאל כִּי הוּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתּוֹ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר׃ הוּא מוֹשִׁיעַ וּמַצִּיל וְעֹשֶׂה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי הִצִּיל נֶפֶשׁ דָּנִיֵּאל מִשִּׁנֵּי חַיָּתוֹ טָרֶף׃

אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָקַר שֵׁם דָּנִיֵּאל מְאֹד וַיַּצְלַח וַיַּעַל מַעְלָה מָּעְלָה׃

יא.

בֵּל בְּבָבֶל.

וּפָקַדְתִּי עַל־בֵּל בְּבָבֶל
וְהֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו

(ירמיה נ״א).

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת דָּרְיָוֶשׁ וַיִּמְלֹךְ כֹּרֶשׁ הַפַּרְסִי תַּחְתָּיו
וְדָנִיֵּאל הָיָה אִישׁ גָּדוֹל גַּם לְפָנָיו וְנִכְבָּד מִכָּל שָׂרָיו:
בְּבָבֶל הָיָה אֱלִיל וּשְׁמוֹ בֵּל וַיַּקְרִיבוּ לוֹ יוֹם יוֹם שְׁנֵים
עָשָׂר כֹּר סֹלֶת וְאַרְבָּעִים כְּבָשִׂים וְשִׁשָּׁה הִין יָיִן: וְהַמֶּלֶךְ
וְכָל עַמּוֹ עֹבְדִים לוֹ וְהוֹלְכִים בְּכָל יוֹם תָּמִיד אֶל הֵיכָלוֹ
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָיו וְדָנִיֵּאל לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ:
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל דָּנִיֵּאל מַדּוּעַ לֹא תַעֲבֹד אֶת בֵּל אֱלֹהֵינוּ:
וַיַּעַן דָּנִיֵּאל חָלִילָה לִּי מֵעֲבֹד אֱלִילִים מַעֲשֵׂי יְדֵי אָדָם:
אֶת אֱלֹהִים חַיִּים אֲנִי יָרֵא עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ כִּי הוּא
אֱלֹהִים חַיִּים וְאֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲטֶרֶם תֵּדַע
כִּי בֵל אֱלֹהִים חַיִּים הוּא הֵן כָּל הַזְּבָחִים וְהַנְּסָכִים אֲשֶׁר
יַקְרִיבוּ לוֹ הֲלֹא הוּא אֹכְלָם וְהוּא שׁוֹתָם: וַיִּצְחַק דָּנִיֵּאל
וַיֹּאמֶר אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ הַאַף אָמְנָם תַּאֲמִין בְּכָל זֹאת: הֵן
הוּא פֶּסֶל נָסֵךְ חָרָשׁ חֹמֶר מִבַּיִת וּנְחוֹשֶׁת מִחוּץ וְאֵיךְ
יֹאכַל וְיִשְׁתֶּה כְּבֶן אָדָם: וַיִּחַר אַף הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְכֹהֲנֵי

בֵּל וּכְמָרָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם אִם לֹא תַגִּידוּ לִי מִי הוּא הָאֹכֵל וְהַשֹּׁתֶה אֶת הַזְּבָחִים וְאֶת הַנְּסָכִים מוֹת תְּמוּתוּן׃ אוּלָם אִם תַּרְאוּנִי לָדַעַת כִּי בֵּל אֹכְלָם יָמוּת דָּנִיֵּאל עַל חָרְפוֹ אֹתוֹ וְאַתֶּם נְקִיִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל כִּדְבָרֶיךָ אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יְהִי׃

וּמִסְפַּר הַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים לִפְנֵי בֵל שִׁבְעִים נֶפֶשׁ מִלְּבַד נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וְדָנִיֵּאל וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל מִקְדַּשׁ בֵּל׃ וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים אֶל הַמֶּלֶךְ הִנֵּה אֲנַחְנוּ יֹצְאִים מִן הַהֵיכָל וְאַתָּה תַקְרִיב אֶת הַזְּבָחִים וְאֶת הַנְּסָכִים עַל הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵל וְיָצָאתָ אַחֲרֵי כֵן וְסָגַרְתָּ הַדֶּלֶת אַחֲרֶיךָ וַחֲתַמְתָּהּ בְּטַבַּעְתֶּךָ׃ וְהָיָה אִם שׁוֹב תָּשׁוּב מָחָר וּמָצָאתָ אֶת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה הָמֵית תְּמִיתֵנוּ וְאִם לֹא מוֹת יָמוּת דָּנִיֵּאל עַל חָרְפוֹ אֶת בֵּל אֱלֹהֵינוּ׃ וְהֵמָּה בָּטְחוּ אֶל הַמַּחְתֶּרֶת אֲשֶׁר חָפְרוּ לָהֶם בָּאָרֶץ מִתַּחַת לַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בָהּ תָּמִיד וְאָכְלוּ אֶת לֶחֶם אֱלִילָם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי צֵאתָם וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֶת הַלֶּחֶם עַל הַשֻּׁלְחָן כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ הַכֹּהֲנִים׃ וַיְצַו דָּנִיֵּאל אֶת נַעֲרוֹ לְהָבִיא אֵפֶר וּלְשָׁטְחוֹ עַל רִצְפַּת הַהֵיכָל וַיַּעַשׂ הַנַּעַר כֵּן׃ וְאַחַר יָצָא הַמֶּלֶךְ וְדָנִיֵּאל וַיִּסְגְּרוּ אֶת הַדֶּלֶת אַחֲרֵיהֶם וַיִּנְעֲלוּ וַיַּחְתְּמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃

וְכֹהֲנֵי בֵל בָּאוּ כְדַרְכָּם בַּלַּיְלָה הַהוּא וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם

וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ כֹּל אֲשֶׁר עַל הַשֻּׁלְחָן: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיַּשְׁכֵּם הַמֶּלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת דָּנִיֵּאל אִתּוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל הַהֵיכָל: וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ הֲיֵשׁ מַשַּׁחַת בְּחוֹתָמִי וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר אָיִן: וַיְהִי בְּפָתְחָם אֶת הַדֶּלֶת וְהַמֶּלֶךְ שָׂם עֵינָיו עַל הַשֻּׁלְחָן וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל אָכֵן אַתָּה בֵּל אֱלֹהִים אֱמֶת: וַיִּצְחַק דָּנִיֵּאל וַיַּעֲצֹר אֶת הַמֶּלֶךְ מִבּא אֶל הַהֵיכָל פְּנִימָה וַיֹּאמַר: פְּקַח נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה אֶת עִקְּבוֹת הָרַגְלַיִם אֲשֶׁר עַל הָאֵפֶר: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר עִקְּבוֹת רַגְלֵי אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וָטַף אֲנִי רֹאֶה עַל הָאֵפֶר: וְהֶרְאָהוּ דָּנִיֵּאל אֶת הַמַּחְתֶּרֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם הַכֹּהֲנִים לָבֹא וְלָצֵאת בָּהּ: כִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ זֹאת וַיִּחַר אַפּוֹ בְּכֹהֲנָיו הַמַּתְעִים אֹתוֹ בַּשָּׁוְא וַיַּסְגִּירֵם לַמָּוֶת: וְאֶת בֵּל וְהֵיכָלוֹ מָסַר בְּיַד דָּנִיֵּאל לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כַּטּוֹב בְּעֵינָיו וַיִּתֹּץ דָּנִיֵּאל אֶת הָאֱלִיל וְאֶת הֵיכָלוֹ הָרַס:

יב.

הַתַּנִּין בְּבָבֶל.

אַל־תִּתֵּן לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ
חַיַּת עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח:

(תהלים ע"ד)

גַּם תַּנִּין גָּדוֹל הָיָה בְּבָבֶל וְיֹשְׁבֶיהָ הֶעֱרִצוּהוּ וַיִּתְּנוּ

לוֹ כָּבוֹד אֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל דָּנִיֵּאל הֲגַם בַּתַּנִּין תְּכַחֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הוּא׃ הֵן הוּא חַי וְאֹכֵל וְשֹׁתֶה וְעַתָּה קוּם וְעָבְדֵהוּ וּתְחִי נַפְשֶׁךָ׃ וַיַּעַן דָּנִיֵּאל אֶת יְיָ אֲנִי עוֹבֵד כִּי הוּא אֱלֹהִים וְאֶפֶס זוּלָתוֹ׃ וְאִם כָּשֵׁר הַדָּבָר לְפָנֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְהָרַגְתִּי אֶת הַתַּנִּין בְּלִי חֶרֶב וּבְלִי מַקֵּל וְיָדַעְתָּ עִם לְבָבֶךָ כִּי תַנִּין הוּא אֶת כָּל תַּנִּינֵי הָאֲדָמָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הִנֵּה הוּא בְּיָדֶךָ׃ וַיִּקַּח דָּנִיֵּאל זֶפֶת וְחֵלֶב וְשֵׂעָר וַיָּזֶד אוֹתָם נָזִיד וַיַּלְעֵט אֶת הַתַּנִּין׃ וַתִּבָּקַע בִּטְנוֹ וַיָּמֹת וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃

וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶת הַדָּבָר וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד וַיִּקְשְׁרוּ עַל הַמֶּלֶךְ קֶשֶׁר׃ וַיֹּאמְרוּ הַמֶּלֶךְ הִתְיַהֵד כִּי נָתַץ אֶת בֵּל אֱלֹהֵינוּ וְאֶת הַתַּנִּין הָרַג וְגַם אֶת הַכֹּהֲנִים הֵמִית׃ וַיִּקָּהֲלוּ עַל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ הוֹצֵא אֶת דָּנִיֵּאל אֵלֵינוּ וּנְמִיתֶנּוּ פֶּן נַכְרִית אוֹתְךָ וְאֶת בֵּיתֶךָ׃ וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ אֶת חֲמַת הָעָם וַיִּמְכֹּר אֶת דָּנִיֵּאל בְּיָדָם׃ וַיִּקָּחוּהוּ וַיַּשְׁלִיכוּהוּ אֶל בּוֹר הָאֲרָיוֹת וַיְהִי שָׁם שִׁשָּׁה יָמִים׃ וּבַבּוֹר שִׁבְעָה אֲרָיוֹת וּמַאֲכָלָם שְׁנֵי אֲנָשִׁים וּשְׁנֵי כְבָשִׂים לַיּוֹם תָּמִיד׃ אַךְ בָּעֵת הַהִיא לֹא נִתַּן לָהֶם מְאוּמָה בִּלְתִּי אֶת דָּנִיֵּאל לְבַדּוֹ לְמַעַן יִטְרְפוּהוּ מַהֵר בְּחֹסֶר כֹּל׃

וּבַיָּמִים הָהֵם הָיָה נָבִיא בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּשְׁמוֹ חֲבַקּוּק׃ וַיָּזֶד חֲבַקּוּק נָזִיד וַיִּתֵּן לֶחֶם בִּכְלִי לְהָבִיא

לַקּוֹצְרִים בַּשָּׂדֶה: וַיָּבֹא אֵלָיו מַלְאַךְ יְיָ וַיֹּאמֶר לוֹ הָבֵא נָא אֶת הַמַּאֲכָל אֲשֶׁר בְּיָדְךָ אֶל דָּנִיֵּאל הִנֵּה הוּא בְּבוֹר הָאֲרָיוֹת אֲשֶׁר בְּבָבֶל: וַיֹּאמֶר חֲבַקּוּק לֹא רָאִיתִי בָּבֶל מִיָּמַי וְגַם אֶת בּוֹר הָאֲרָיוֹת לֹא יָדַעְתִּי אַיֵּהוּ: וַיִּקָּחֵהוּ הַמַּלְאָךְ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׂאֵהוּ בְּרוּחַ סְעָרָה וַיְבִיאֵהוּ בָּבֶלָה אֶל בּוֹר הָאֲרָיוֹת: וַיִּקְרָא חֲבַקּוּק וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל דָּנִיֵּאל וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר חֲבַקּוּק הִנֵּה שָׁלַח לְךָ אֱלֹהִים לֶחֶם וְנָזִיד קוּם וֶאֱכֹל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ: וַיְבָרֶךְ דָּנִיֵּאל אֶת יְיָ וַיֹּאמַר אַתָּה יְיָ אֱלֹהִים זְכַרְתַּנִי וְחַסְדְּךָ לֹא יַעֲזֹב אֶת מְאַהֲבֶיךָ: וַיָּקָם דָּנִיֵּאל וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַחֲבַקּוּק הוּשַׁב בִּידֵי הַמַּלְאָךְ לִמְקוֹמוֹ:

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִסְפֹּד לְדָנִיֵּאל וְלִבְכּוֹתוֹ כִּי אָמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף: וַיִּקְרַב אֶל הַבּוֹר וַיַּרְא וְהִנֵּה הוּא יֹשֵׁב חַיִּים בֵּין הָאֲרָיוֹת: וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמַר אֵל אֱלֹהֵי דָנִיֵּאל גָּדוֹל אַתָּה וְנוֹרָא וְאֵין אֱלֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ: וַיְצַו וַיּוֹרִיצֻהוּ מִן הַבּוֹר וַיַּשְׁלִיכוּ שָׁמָּה כֹּל מְבַקְשֵׁי נֶפֶשׁ דָּנִיֵּאל: וַיְהִי אַךְ יָרֹד יָרְדוּ הַבּוֹרָה וַיִּטָּרְפוּ לְעֵינֵי הַמֶּלֶךְ:

יג.

זִקְנַת דָּנִיֵּאל.

וְדָנִיֵּאל זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וְלֹא יָכֹל עוֹד צֵאת וָבֹא
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיָּבֹא אֶל הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לְפָנָיו וַיֹּאמֶר בִּי
אֲדֹנִי יְדַבֶּר נָא עַבְדְּךָ דָּבָר בְּאָזְנֶיךָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דַּבֵּר:
וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא זָקַנְתִּי וְשַׂבְתִּי לֹא אוּכַל עוֹד לַעֲמוֹד
לְפָנֶיךָ: כִּי קִנְאַת שָׂרֶיךָ אֲכָלַתְנִי וַעֲלִילוֹת צוֹרְרַי הִכְשִׁילוּ
כֹחִי: מָה רַבּוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי מַלְכִּי אַתָּה יָדָעְתָּ:
בְּמַחֲשַׁכִּים פַּעֲמַיִם הוֹשִׁיבוּנִי בְּבוֹר אֲרָיוֹת חַיָּתִי צָמָתוּ:
גַּם עַל חֲבֵרַי עָבְרָה רָעָתָם וּלְלַהֲבוֹת אֵשׁ לְאָכְלָה נְתָנוּ:
וְלוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ אֲזַי תַּמְנוּ נִגְזָרְנוּ: וְעַתָּה אַחַת אֶשְׁאַל
מֵאִתְּךָ אֲדֹנִי אַל נָא תָּשֶׁב פָּנַי רֵיקָם: שַׁלְּחֵנִי נָא לְבֵיתִי
לָנוּחַ מֵעֲמָלִי וְלַעֲבֹד אֱלֹהֵי הַנּוֹתֵן לִי כֹּחַ עַד כֹּה: וַיַּעַן
הַמֶּלֶךְ אֶת דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר אֵיךְ אֲשַׁלֵּחֲךָ מֵאִתִּי וְנִשְׁאַרְתִּי
בְּאֵין יוֹעֵץ חָכָם וְנָבוֹן כָּמוֹךָ: אוּלָם אִם מָצֹא תִמְצָא לִי
מִקֶּרֶב אַחֶיךָ אִישׁ גְּדָל־הֵעֵצָה מָלֵא רוּחַ אֱלֹהִים תַּחְתֶּיךָ
וְעָשִׂיתִי חֶפְצֶךָ: וַיִּקֹּד דָּנִיֵּאל וַיֵּצֵא מֵאֵת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ
וַיָּקָם וַיִּתְפַּלֵּל לַיְיָ עַל זֹאת:

וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּקָם דָּנִיֵּאל וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא אֶל עֲדַת
הַגּוֹלָה וַיְבַקֵּשׁ לוֹ אִישׁ כִּלְבָבוֹ: וַיִּמְצָא אֶת זְרֻבָּבֶל בֶּן

שְׁאַלְתִּיאֵל בֶּן יְכָנְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְהוּא אִישׁ חַיִל מָלֵא רוּחַ חָכְמָה וָדַעַת אֱלֹהִים׃ וַיִּבְחָרֻהוּ וַיְקִימֻהוּ מִתּוֹךְ אֶחָיו וַיַּחֲזֵק בְּיָדוֹ וַיּוֹלִיכֵהוּ אֶל הַמֶּלֶךְ וַיַּצִּיגֵהוּ לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה לְךָ אִישׁ כְּעֶרְכִּי הוּא יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ וַעֲבָדְךָ בֶּאֱמוּנָה וָדָעַת׃ וַיַּאֲמֵן הַמֶּלֶךְ לְדָנִיֵּאל וַיְקַבֵּל אֶת זְרֻבָּבֶל וַיִּתְּנֵהוּ לְיוֹעֵץ לוֹ וּלְאִישׁ בְּרִיתוֹ׃ וַיַּעֲנֵק הַמֶּלֶךְ לְדָנִיֵּאל כֶּסֶף וְזָהָב וּמַתָּנוֹת רַבּוֹת וַיְחַבְּקֵהוּ וַיְנַשְּׁקֵהוּ וַיְשַׁלְּחֵהוּ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיִּתֵּן דָּנִיֵּאל אֶת כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הַמֶּלֶךְ לַעֲנִיֵּי עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לְעִירוֹ וּלְבֵיתוֹ׃ וַיַּעֲבֹד דָּנִיֵּאל אֶת יְיָ בְּקֶרֶב אֶחָיו בְּנֵי הַגּוֹלָה כָּל יְמֵי חַיָּיו׃

מחירו 20 קאפ.

האדריסא אלינו:

Книгопродавцу Аб. Н. Маскилейсону,

Подзамковая ул. с. д. Въ г. г. Минскъ.

או להמחבר:

Г-ну Х. Д. Розенштейну.

Раковская ул. д. Лосицера, Въ г. г. Минскъ.

הספריה הלאומית
S 22 A 3563
רוזנשטין, חיים דוד,
מגלת דניאל :
C.2
1938799-20
W-X